OŘECHOVSKÝ ZPRAVODAJ

č. 2/2020

Slovo starosty obce

Vážení spoluobčané,

jako celý rok 2020 je výjimečný, byly i tyto prázdniny pro mnohé jiné. Tradiční hody i Letní hraní muselo být zrušeno stejně tak, jako spousta jiných akcí. Co nás čeká na podzim a v zimě, to jen těžko předvídat. Přesto jsme se sešli v sobotu před svátkem sv. Cyrila a Metoděje u cimbálu, který objednala ořechovská chasa, po poutní mši pak v neděli u dechovky a v pondělí jsme si mohli společně zazpívat country s ořechovskou skupinou. Hned v dalším týdnu se u nás promítalo letní kino. Dva dny byly deštivé, tak se pro projekci využilo zázemí obecního sálu.

Další akcí bylo zahájení mezinárodního festivalu GajdeFest, které se konalo v srpnu. Letošní rok si připomínáme výročí - 85 let od úmrtí jedné z nejvýznamnějších občanek naší obce paní Lucie Bakešové. Byla to právě ona, která před přibližně 130 léty našla gajde (dudy) v pastoušce v Ořechovičkách (dnes dvůr Restaurace U rybníčka) a po pátrání objevila posledního dudáčka v Omicích. Tyto gajde byly uloženy ve Vlastivědném muzeu v Olomouci a naší obci se je podařilo získat pro obecní muzeum. Akce se měla odehrávat v parku u školy, kde bylo připraveno pódium, posezení i občerstvení. Půl hodiny před zahájením však přišla silná bouřka a tak se vše rychle stěhovalo do kulturního centra. Díky docela velké nepřízni počasí byla účast místních velmi slabá. Ti, co se nenechali odradit, si mohli vyslechnout vystoupení účinkujících z České republiky, Řecka, Makedonie, Slovenska, Ruska a různé provedení skotských a irských skladeb. Zajímavostí byl i hanácký soubor Rovina. Letošní léto jsme ukončili promítáním Kinematografu bratří Čadíků. Na vstupném, které bylo dobrovolné a určené ve prospěch Konta Bariéry bylo vybráno 6.415 korun.

A co se děje ze stavebních věcí? Na jaře byla dokončena kompletní rekonstrukce ulice Výhon. K zahradnickým úpravám, kromě vysazených stromů, bylo použito trvalkových záhonů, které od jara nepřetržitě kvetou. Děkuji všem, kteří je mají pod okny a pravidelně se o ně starají. Proběhla oprava kaple sv. Cyrila a Metoděje. Původně se měla oplechovat střecha a opravit fasáda. Po odkrytí krovů jsme však zjistili havarijní stav věže, a proto musela být provedena její kompletní výměna.

Krovy a kovaný kříž na věži byly původní z roku 1884. Makovice byla již značně poškozena, a tak byla vyrobena její replika. Do makovice jsme uložili pamětní schránku a nezapomněli jsme přidat symbol letošního roku - roušku. Jsme s Pavlem rádi, že se tato rekonstrukce významné obecní stavby povedla. Další rozsáhlou opravou obecní budovy byla rekonstrukce lékárny. Střecha byla již na hranici své životnosti a posprejovaná fasáda obecní budovy též nedělala pěkný dojem při vjezdu do obce. Byla provedena výměna střech, oken, fasády a úprava okolního prostranství. Voda ze střech byla svedena do retenční nádrže s přepadem do vsaku. Zbývá dokončit pár klempířských prvků a provést výsadbu, která bude realizována v podzimních měsících. Retenční nádrže na zadržení dešťové vody s přepadem do vsaku byly instalovány také u jídelny základní školy. Další z celkových rekonstrukcí ulic byla ulice Družstevní, jejíž stav byl již velmi tristní. Silnice byla rozšířena a osazena obrubníky. Zároveň bylo vybudováno nové stání pro kontejnery a prostranství osázeno kvetoucími keři. Rozpadlé schody na ulici Tikovická musely být kompletně odstraněny a byly nahrazeny novým schodištěm a zábradlím. V nejbližším okolí byla opravena i opěrná zeď. S její postupnou opravou a výměnou starého zábradlí budeme muset počítat i do budoucna.

V době, kdy byla uzavřena mateřská škola, jsme zde ze starých a nefunkčních sprch vybudovali nové toalety pro rodiče a sklad pro potřeby školky.

V červnu byla dokončena kompletní rekonstrukce pohřebiště Rudé armády, kde byl osazen nový kříž. Ruská federace umístila na společné hroby pamětní desky se jmény pohřbených vojáků a následně byl upraven prostor společných hrobů. Slavnostního pietního aktu se zúčastnili kromě významných osobností z kraje a vedení armády České republiky i velvyslanec Ruské federace pan Alexandr Vladimirovič Zmejevskij, odcházející generální konzul Ruské federace v Brně pan Alexandr Nikolajevič Budajev a zástupci velvyslanectví Arménie a Kazachstánu. Pohřebiště společně požehnali místní duchovní správce Dr. P. Krzysztof Drzazga a pravoslavný kněz z Dolních Kounic prof. Mgr. Svatopluk Konstantin Ryška.

Obec také tento rok zažádala o několik dotací. Obdrželi jsme dotaci z Ministerstva financí a Ministerstva pro místní rozvoj na výměnu střech na budovách školy ve výši více než čtyři a půl milionu korun, dotaci na

novou podlahu a úpravy topení v základní škole ve výši přes sedm set padesát tisíc korun a z Jihomoravského kraje na obnovu ořechovského kroje a opravu sochy sv. Jana Nepomuckého na ulici Jeřábkova. Další dotace byly na boj s kůrovcem a volby do krajských zastupitelstev, které nás čekají na podzim tohoto roku. Z Ministerstva vnitra a Jihomoravského kraje jsme obdrželi dotaci sedm set padesát tisíc korun na nákup nového dopravního automobilu pro hasiče. Tento automobil bude vybaven i defibrilátorem, který je shodný s přístrojem používaným záchranou službou. Bude sloužit při vážných zdravotních potížích k rychlému zásahu.

Velmi často pokládaná otázka je na dokončení Změny č. 2 územního plánu obce. Tato změna nabyla platnosti v únoru tohoto roku po jednáních, které trvaly celý rok. Smyslem Změny územního plánu č. 2 bylo ochránit majitele pozemků určených k zástavbě před nekoordinovanou výstavbou na těchto pozemcích. Byla běžná praxe, že i regulérní dům se vydává za rekreační objekt, a tudíž má jiné podmínky k výstavbě. Například nepotřebuje vybudované inženýrské sítě, komunikaci a podobně. Obec v tomto případě nemá žádnou možnost, jak dané rekreační objekty regulovat, pokud to není uvedeno v územním plánu. Proto vznikla tato změna, kde jsou dané lokality ošetřeny územní studií, kterou zadá a uhradí obec. Smyslem této změny bylo hlavně to, že se musí ochránit všichni majitelé pozemků určených k zástavbě a není možné, aby majitelé největších pozemků postavili rekreační objekty a tím znehodnotili ostatní pozemky, na kterých by už nebylo možné stavět a vznikaly by nezastavitelné proluky.

S nastávajícím podzimem a zimou se nám blíží i další akce. Setkání jubilantů, vítání občánků, rozsvěcování vánočního stromu, adventní koncerty a jiné. Pevně doufám, že situace se bude vyvíjet dobře a na akcích pořádaných obcí či spolky se s Vámi těším na brzkou shledanou.

Tomáš Dudík

Od 1. října 2010 bude změněna otevírací doba pošty:

PO, ST	od 10 h do 12 h, od 13 h do 18 h
ÚT, ČT, PÁ	od 8 h do 12 h, od 13 do 16 h

Přestávka vždy od 12 h do 13 h.

Fotografie z naší obce

Nově upravené pohřebiště Rudé armády

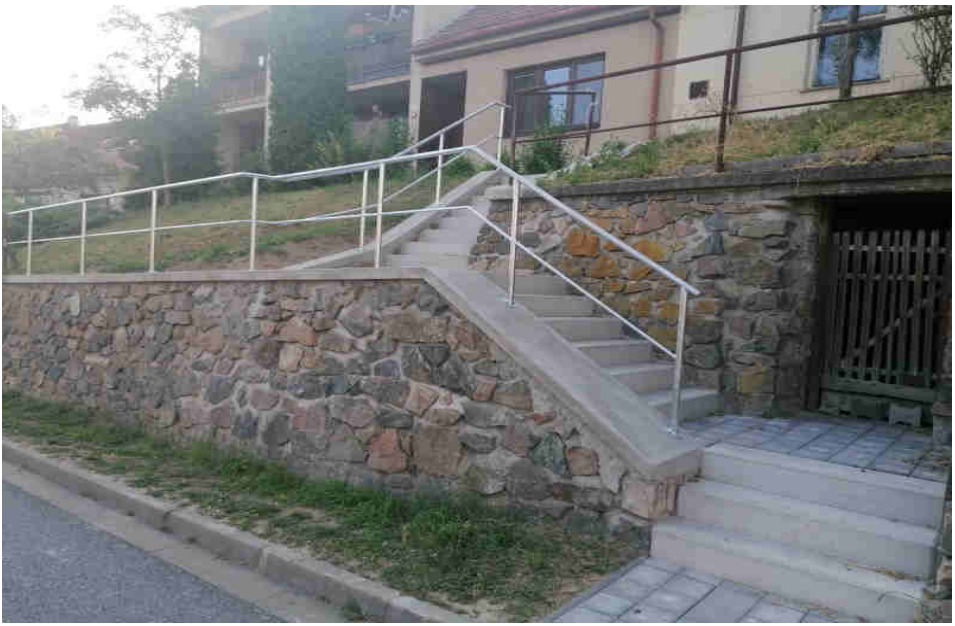

Zrekonstruované schody na ulici Tikovická

Kaplička v Ořechovičkách

Rozkvetlá ulice Výhon

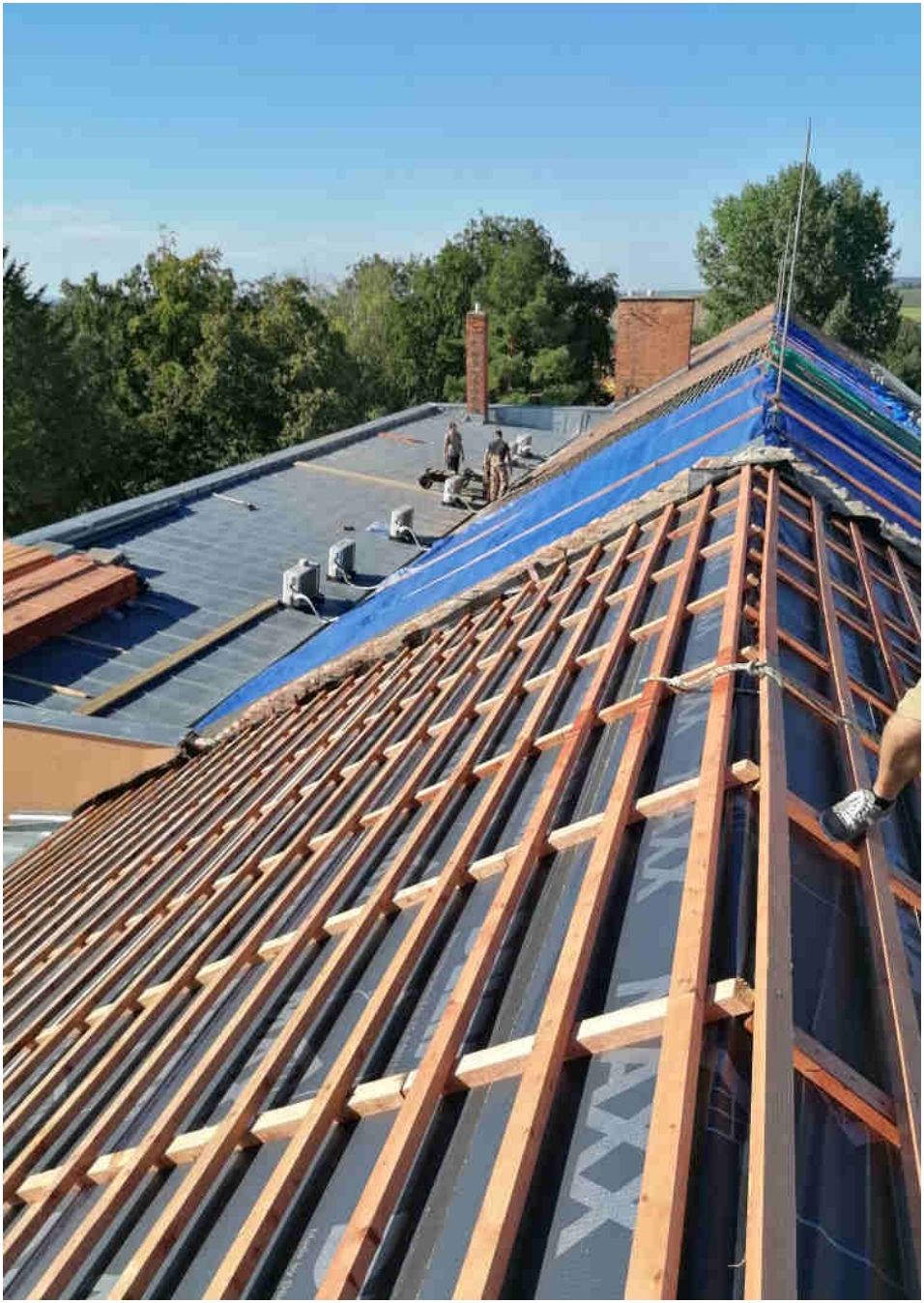

Pokládání nové střechy na budově základní školy

Opravená budova lékárny

Informace obecního úřadu

Kompostéry

V listopadu 2019 jsme oslovili občany, kteří mají zájem o kompostéry, aby se přihlásili na obecním úřadě. Do konce roku bylo nutné nahlásit počet kompostéru, o které má obec zájem. Začátkem roku 2020 měl být vypsán dotační titul na kompostéry. Vše se však díky nákaze COVID-19 posunulo a dotační titul byl vypsán až koncem dubna. Výsledek bude znám koncem roku 2020. Občany budeme o možnosti odběru kompostéru včas informovat.

Nebezpečný odpad

Mnozí občané se na obec obracejí s dotazy, kam uložit nebezpečný odpad, který se nedá odevzdat při mobilním sběru odpadu. Jedná se především o eternit. Tento likviduje firma FCC Žabčice s.r.o., se sídlem na adrese ul. Oulehly 450, Žabčice.
Otevírací doba Po – Pá od 7-18 hod. mimo sobotu a neděli.
Kontakt na firmu: tel.: 547 234 087, e–mail: Zanice@fcc-group.cz

**** Podzimní svoz nebezpečného odpadu v obci proběhne dne 24. října 2020 ****

Třídění odpadu za rok 2019

Díky recyklaci papíru, plastů, skla, kovů a dalších komodit v systému EKO-KOM bylo uspořeno 21,6 mil. GJ energie, což je průměrná spotřeba energie za rok více jak 332 000 domácností. Třídění zároveň přispělo ke snížení emisí o 922 540 tun CO2 ekvivalentu.

Obec vytřídila a předala v roce 2019 k dalšímu zpracování v systému EKO-KOM odpad v celkové výši 263,959 tun čímž přispěla k úspoře energie ve výši 5 715 278 MJ.
Dále občané odevzdali v roce 2019 k dalšímu využití 149,401 tun bioodpadu.

Odpad v roce 2020

	1Q	2Q
Papír	19,640t	22,350t
Plast	12,470t	15,290t
Sklo	10,740t	9,760t
Kovy	20,972t	45,616t

Odevzdaný textil

Občané odevzdali do sběrných nádob v obci od 1. 1. do 30. 6. 2020 celkem 2415 kg textilu.

Obec Ořechov děkuje všem občanům za třídění odpadů.

Upozornění: Důrazně žádáme občany, aby neházeli skleněný odpad do kontejnerů v době nočního klidu. Ruší tím své spoluobčany, kteří bydlí v blízkosti sběrného místa. Děkujeme.

CERTIFIKÁT

ENVIRONMENTÁLNÍHO VYÚČTOVÁNÍ

Ořechov

ZA ROK 2019 JSTE VYTŘÍDILI 15 177,00 kg A TÍM USPOŘILI:

132,61 MWh
elektrické energie

11,37 t
primárních surovin

11 920,95 l
ropy*

566,74 m³
vody**

1 166,64 kg
SO_2 ekv. = snížení okyselování prostředí

104,15 t
CO_2 ekv. = snížení produkce skleníkových plynů

* Úspora takového množství ropy se rovná spotřebě stejného množství potřebného k ujetí **175 308,03 km v běžném osobním automobilu.**

** Úspora takového množství vody se rovná stejnému množství, které je spotřebováno při **7 607,28 sprchováních.**

asekol
ZE STARÉHO NOVÉ!

Mgr. Jan Vrba
předseda představenstva
ASEKOL a.s.

Co nepatří do WC?

Proč byste měli sledovat, co vlastně splachujete? Kromě faktu, že pravděpodobně hrozí ucpání odtoků (a tedy potažmo i návštěva instalatérů), existují škody a rizika, která se dějí cestou do čistírny odpadních vod. Ve finále se to tak může nepříjemně promítnout i ve vyšším účtu za vodu.

Některé věci jako zbytky léků nebo plastů navíc nemohou být zcela odfiltrovány a velmi tak trpí životní prostředí. Plastové mikročástice a chemické sloučeniny se poté mohou dostat i do pitné vody.

Těchto sedm věcí už proto nikdy neházejte do WC, ale vždy do koše! Prokážete tím službu životnímu prostředí, svému zdraví, domovu i peněžence!

1) Jednorázové ubrousky

"Jednorázové" se píše přímo na obalu! Ale nenechte se mýlit. Spláchnutím papírových utěrek nebo vlhčených ubrousků děláte pěknou paseku v kanalizaci. Nerozpustí se jako toaletní papír, ale shromažďují se a vytvářejí podivné tukové špunty, které dokážou totálně zablokovat kanalizaci. Jejich likvidace je opravdu náročná, jak finančně, tak časově.

2) Kontaktní čočky

Výzkumy ukázaly, že téměř 20 % uživatelů kontaktních čoček je splachuje do toalety. A proč byste neměli, vždyť jsou tak malé?! Ale chyba lávky, vadí to a dost. Kontaktní čočky jsou vyrobeny ze speciální umělé hmoty a do kanalizace nepatří. Vědci zjistili, že kontaktní čočky se v kanalizaci rozpadají na mikročástice, což může znečistit vodní cesty a poškodit organismy, které v nich žijí.

3) Léky

Také jste už někdy spláchli staré prášky? Třeba jen proto, že se vám je nechtělo vracet do lékárny a aby je děti nesluply...? Léky do záchodu rozhodně nepatří! Když se dostanou do čističky odpadních vod, malé množství léčivých sloučenin přežije filtrační proces a máme je znovu v oběhu. Sice nebylo zatím prokázáno, že jsou rizikové pro lidské zdraví, ale rozhodně poškozují životní prostředí.

4) Potravinářské tuky

Vezmete pánev a tuk ze smažení pěkně vylijete do záchodu? Co s ním jiného? Velká chyba! Představte si, že když stejný tekutý živočišný tuk dáte do misky, tak tam ztuhne. Pokud ho vylijete do kanalizace, ochladí se a ztuhne v potrubí ve vašem domě. A tukový špunt je na světě.

5) Dámské hygienické potřeby

Na každé veřejné toaletě vás písemně prosí, abyste použité vložky a tampony házely do koše. Tak proč to zejména v případě tamponu děláte doma? Ačkoliv se to zdá mnohem jednodušší, tampony jsou navrženy tak, že nemohou být zpracovány čističkami odpadních vod a nerozpadnou se. Další ucpávací materiál je na světě!

6) Kondomy

Stejně jako u tamponů se může zdát pohodlnější kondom spláchnout. Jenže latex rozhodně nepatří do toalety, ale do koše.

7) Domácí chemikálie

Chemikálie včetně domácích čističů, leštidla na nábytek, odmašťovačů po vaření a na dlaždice nebo zbytky zahradních hnojiv, do záchodu nevylévejte! Jsou považovány za nebezpečné odpady, které je třeba vyhodit do speciálních sběrných zařízeních. Pokud nevíte, kam s nimi, odvezte je jednoduše do sběrného dvora, kde si s tím poradí.

8) Kávová sedlina

Jste milovníci turka a o rozpustné kávě nemůžete ani slyšet? Pak si ovšem dejte pozor na to, co uděláte s lógrem. I ten totiž může ucpat záchod a vám nezbude než zavolat instalatéra.

9) Zubní nit

Nenápadná nitka přeci nemůže nic způsobit! Může. Při kontaktu s vodou během splachování se totiž její plocha může zvětšit, rozmotá se na síť, která pak ucpává odpad a namotá se prakticky na cokoli, co jí stojí v cestě.

10) Vlasy

Fungují podobně jako zubní nit. Vzpomeňte si, jak se namotávají na odpad ve vaně. U toalety máme pocit, že trubkou s větším průměrem projdou bez problému, pravdou ale je, že se mohou usazovat a časem vytvoří špunt.

11) Filtry z cigaret

Zde jde primárně o ekologii. Proč byste měli vypotřebovat tolik litrů vody na to, abyste odstranili jeden nedopalek? Filtry sice většinou toaletu neucpou, ale přírodě rozhodně nepomohou.

12) Žvýkačky

Ve vodě se nerozpustí, mohou se přilepit na trubky a nachytat na sebe další voděodolné nečistoty, jako jsou výše zmíněné vlasy nebo zubní nit. Ve výsledku budete mít ucpanou toaletu, která se bude čistit velice těžko.

Nejstarší dokumenty

Občas se stane, že v zapomenutém šuplíku nebo ve stohu listin po babičce se objeví velké poklady svědčící o historii naší obce. Chtěl bych touto cestou poděkovat paní Dagmar Novákové, která si tyto velmi vzácné listiny nenechala jen pro sebe a svou potěchu, ale po domluvě se uložily do obecního fondu ve Státním archivu Brno-venkov v Rajhradě, kde se těmto vzácným listinám dostane řádné péče, aby mohly svědčit o historii naší obce.

V minulém roce byla nalezena Knížka gruntovního platu z fary v Ořechově, která ležela dlouhá léta na půdě hospody v Brně – Bystrci. Shodou náhod ji tam našli dělníci, kteří připravovali rekonstrukci hospody a předali ji do Ořechova. Kniha začínala zápisy v roce 1791 a končila rokem 1806. Byl to nejstarší dokument uložený v našem fondu. Díky daru paní Novákové se stala nejstarším dokumentem smlouva, psaná česky, kdy klášter sv. Anny v Brně prodává grunt v Ořechovičkách. Smlouva je datována kolem roku 1771. Mezi spoustou dalších zajímavých listin psaných většinou německy bylo i potvrzení o očkování proti neštovicím z roku 1818 nebo propuštění z vojny kaprála Jana Hladůvky, který sloužil u toskánského dragounského regimentu a domů se vrátil po 15 letech, 5 měsících a 5 dnech.

Pokud máte zajímavé dokumenty o vašem rodu či týkající se obce a nechcete je předat k uložení do fondu obce ve státním archivu v Rajhradě, budeme rádi, pokud si budeme moci nechat udělat alespoň kopii dokumentu.

Tomáš Dudík

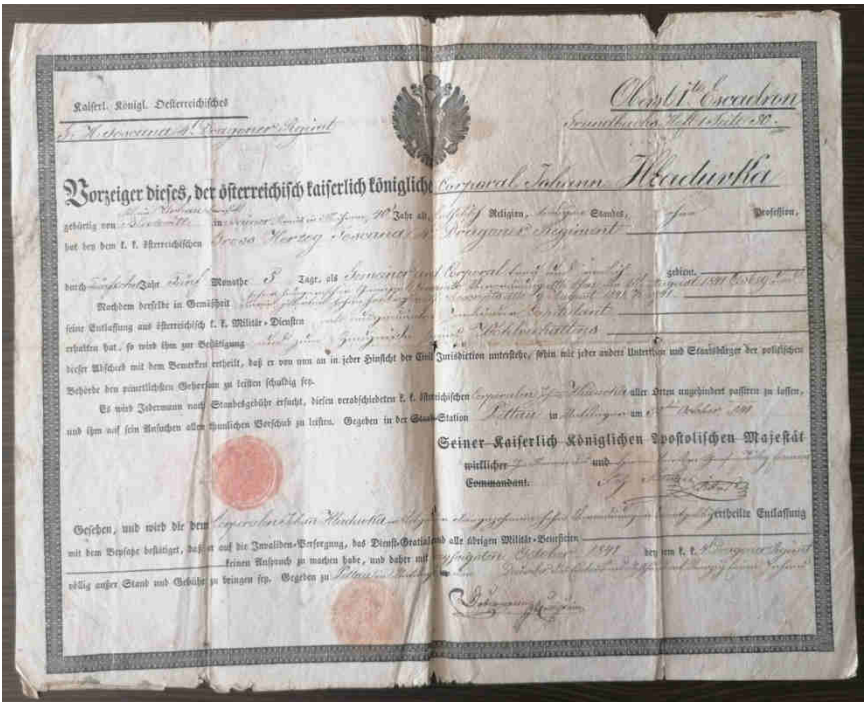
Kaiserl. Königl. Oesterreichisches

Vorzeiger dieses, der österreichisch kaiserlich königliche

Seiner Kaiserlich Königlichen Apostolischen Majestät

wirklicher und Commandant.

Gesehen, und wird die dem

Seine Kaiserliche Königliche Apostolische Majestät

Commandant.

Léta Páně 1777 Dne 8. Ledna

stal gse následugjcý neporussytredlný Kup, a Zákup gedného Pole Zanstého Gruntu w Dědině Malých Kyjhowic k Rukám Augustina Pibicýho starssího

gak následuge. Totiž

Prodáwa Důstogně Welebná Panna Maria Albertina Taubenkorbowá / téhož Czasu wolená Přeworka, a Panna Marya Otilia Pernkopowá / Suppřeworka, Gmenem celého Slawného Klásstera Swato-Annenského w Králowském Zahradě, bliž Brna, gakožto Wrchnost Gruntownj nadgmenowanému Augustinowi Pibicýhowi starssjmu, geho Erbom, a Potomkům, geden w Dědině Malých Kyjhowic s praweg Strany wedle Wáclawa Marhuly a z leweg Strany wedle Simonu Zimbrna ležicý Pole Kary Gruntu, se wssema k němuž od starodáwna patřjcýma, a w Roce 1754.tým Prostředkem zemsteg Rečtificace gmenowitě zepsanýma zasetýma, a nezasetýma Rollami, Laukami, y sewssým ginssým Přislussenstwjm, a Práwem, kterým wssechny Předkowe do Wále Wrchnostenstěg tenž Grunt vžjwali, za Summu vmluwených Čtyrstaset Zlatých — Regnských Zlatých, na následugjcý Spůsob za wlastnj na wěčný Czase; A sjce že

Předně: powinnen bude hned po Zawřenj téhož Kupu Sedm Regnstý Zlaty ——— Kregcarů, a tak dálegc každo-Ročně pro Termino Swatého Wáclawa po Třjcet Regnstých Zlatých ——— Kregcarůw, Id est: 7 Zl. —— Kr. Gmenem ročnjho Wegrunku sstádat, a splácetí, ažby ta nadepsaná zákupnj celá Summa těch Čtyrstaset Regnstých auplně zaplacená byla. Byť by ale za

Druhé: tenž vmluwený Zákup snážněgc zdoliti mohl, a spolu Wrchnostenstau protiw swému wěrnému Poddanýmu wždy snassegicý Lásku tím wjce poznal, kterak Wrchnostenské Mineňnj gedině genom tam cýli, sstrzewá ten, a takowý Zákup geg, a geho Erbowé strany téhož Gruntu na přisstj Czase vgisstěného widěti; Tak tedy za

Třetj: připowjdá se nadřečenému poddanému Kupcowy, kdyby geden neb druheg Rok přes ten z wrchu myměřeneg ročnj Wegrunk těch 7 Zl. —— Kr. něco wjce zaplatil, za geden

Blahopřání našim jubilantům narozeným od dubna do srpna

70

Marie Daňková
MUDr. Jindřiška Dörrová
František Mrákota
Ivona Smejkalová
Jaroslav Novotný
Dobroslava Pehalová
Leopolda Ryšavá
Věra Jirků
Josef Parolek
Liduše Pavlíková
Marie Přidalová
Věra Fialová
Vladimír Klíma
Josef Krybus
Miroslav Pehal
Petr Skalník
Stanislav Šmíd

75

Jiří Franta
Marie Smejkalová
Jarmila Řičicová
Miroslav Hájek
Věra Blaňková
Marie Procházková
Jitka Jašková
Magdalena Šmídová
Alois Záděra
Petr Ryšavý
Hana Březinová
Dušan Šmecko
Vladimír Wagner
Blanka Blažková
Marta Kopečná

80

Jiří Šimek
Jaroslav Lorenc
Václava Trenzová
Ferdinand Krečmer
Jana Žáková
Dagmar Oškrdalová

85

Stanislava Bučková
Jaroslav Dryák
Leopold Holemý
Božena Dryáková
Miroslav Žák
Jindřich Pár
Jaroslav Slepánek

86

Stanislava Štercová
Jan Šterc
Marie Polcarová
Libuše Hrušková
Tekla Sekaninová

87

Jaroslava Straková
Ladislav Neubauer
Jaroslava Ryšavá
Alena Brabcová
Jan Škorpík
Jindřiška Neubauerová

88

Marie Ševčíková

89

Mgr. Jiří Poledňa
Anna Floriánová
František Franta
Marie Kovářová

90

Jiřina Řezáčová

91

Jan Novosad
Marie Kozlová
Marie Tolarová

94

Helena Klímová

95

Anna Nováková

96

Růžena Novotná

98

Marie Šafrová

99

Ludmila Konečná

Obecní knihovna a kulturní centrum informuje

Vážení čtenáři,

podzim nám pomalu klepe na vrátka a my od září rozjíždíme akce pořádané knihovnou a akce v kulturním centru.

Dovolte malé ohlédnutí za jednou akcí, která se konala 30. června 2020 v sále KC, a to slavnostní vyhlášení soutěže Lovci perel a nejpilnější dětský čtenář za rok 2019.

Soutěž Lovci perel – pro děti od 1. – 9. třídy

V knihovně se nacházejí knihy, které jsou na hřbetu označeny symbolem perly, tzv. PERLORODKY. Tyto knihy jsou zařazené do soutěže. Čtenář po výběru knihy, ve které je karta s otázkami, odpoví na otázky související s jejím obsahem, což podporuje čtení s porozuměním textu. Za každou přečtenou knihu a správně zodpovězené otázky k ní, získává čtenář PERLU. Navíc hrací karty obsahují dobrovolné, nepovinné otázky (např. vyjádřit svůj názor na knihu, namalovat hlavního hrdinu, napsat, jak byste se jako hlavní hrdina zachovali vy, apod.), které vedou k zamyšlení a vyjádření vlastního názoru. Za odpovědi hráči získávají herní peníze, tzv. MORIONY. Ty mohou lovci směnit na Morionském trhu, který je pro děti stále k dispozici v knihovně. V knihovně jsou také k vyzvednutí získané perly a drobná odměna pro všechny zúčastněné.

A jak to dopadlo?

Celkem se soutěže zúčastnilo 37 dětí.
Soutěž probíhala od ledna do konce června.
Nejlepším lovcem se stal **Tomáš Březina**, který ulovil 16 perel,
druhým nejlepším lovcem se stal **Miroslav Macíček**, který ulovil 11 perel a třetím nejlepším lovcem se stala **Libuše Staníková**, která ulovila 10 perel.

Všem ostatním děkujeme za účast a doufáme, že se zapojíte do soutěže i dále - **soutěž pokračuje od září 2020 do května 2021.**

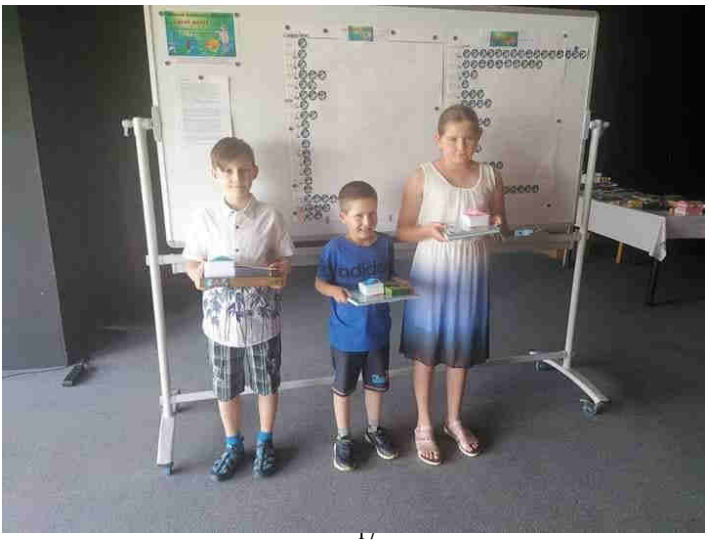

Nejpilnějším dětským čtenářem za rok 2019 se stala Sára Hloušková, která přečetla za rok 40 knih. Gratulujeme!!

<u>Akce, na které se můžete těšit</u>:

Od září pokračujeme v soutěži „Lovci perel“ a v projektu JM čte 2020
http://www.orechovubrna.cz/knihovna/index.php/soute

6. září 2020 divadelní představení Ochotnického spolku Pozpátku z Říčan u Brna- „Vdavky princezny Katky“od 18 hodin v obecním sále KC, vstupné dobrovolné. Pohádka o tom, jak také mohou vypadat námluvy jediné královské dcery. Pohádková parodie nevhodná pro děti mladší 12-ti let.

Září – cestovatelská přednáška Arménie, od 18 hod. v sále KC.

27. 9. 2020 od 18 hodin divadelní představení Ořechovského divadla „ NAŠI VAŠI FURIANTI“

6. 10. 2020 multimediální cestovatelská přednáška K.+M. Motani – „ Nezkrocená Brazílie“

11. 10. 2020 od 15 hodin v sále KC, divadelní představení hudební pohádky pro děti i dospělé „Šípková Růženka“- Dětský divadelní soubor Vitoušek ze Syrovic (pod záštitou DS Vitus), vstupné dobrovolné.

17. 10. 2020 „VSADUHRANÍ“ – pořádá dílna V růžovém sadu v prostorách KC Ořechov.

24. 10. 2020 divadelní představení „Slavíci z Madridu“, komedie s detektivní zápletkou – Divadelní spolek Vitus ze Syrovic, vstupné 60 Kč.

7. 11. 2020 divadelní představení „Veronika je drak“ – autorské představení pro děti i dospělé – Divadelní spolek Blažena z Blažovic, vstupné dobrovolné. Ten příběh je dnešní, možná ho znáte, možná to doma taky máte. Trošku legrace a někdy drama, možná pohádka, možná fáma, jak z princezny spratka stala se dáma…

10. 11. 2020 přednáška o brněnském podzemí

24. 11. 2020 od 17 hodin Slavnostní vyhlášení prací JM čte

Plánujeme výstavy v prostorách knihovny. Vyzýváme Vás, občany Ořechova, nebo pokud víte o někom, kdo má doma nějakou sbírku předmětů, či prací (např. známky, výšivky, zbraně, modely čehokoli apod.) a chtěli byste se s námi o toto podělit, máte možnost je vystavit v našich prostorách. Prosím, ozvěte se.

Virtuální univerzita třetího věku (VU3V)

Se studenty VU3V jsme uzavřeli letní semestr s tématem „Klenoty barokního sochařství v českých zemích“ studijním výletem do Památkové rezervace Kuks. Studenti aplikovali získané vědomosti přímo prakticky na místě. Výlet se vydařil. Pokud máte, vy senioři, zájem se přidat k VU3V a studovat s námi, přijďte do knihovny, kde vám podáme veškeré informace. Začínáme se zimním semestrem 1. 10. 2020, scházíme se jednou za 14 dní, ve čtvrtek. Téma bude Evropské kulturní hodnoty. Informace také na webu e-senior. czu.cz. Toto studium je podporováno Obcí Ořechov.

Mějte se krásně a těším se na Vás v knihovně

Naděžda Adámková

VU3V - Zájezd do Kuksu

Obec Ořechov nám již sedm roků umožňuje doplňovat si své znalosti prostřednictvím studia Virtuální Univerzity třetího věku - VU3V. Máme možnost si vybírat z několika témat a někteří studenti absolvovali už dvě promoce na provozně ekonomické fakultě v Praze. Poslední semestr byl na téma "Klenoty barokního sochařství v českých zemích". V naší zemi se zachovala spousta barokního umění včetně soch. Nejznámější jsou v Praze, Kroměříži a v Kuksu. Kuksu se týkaly poslední dvě přednášky našeho studia. Byly velmi zajímavé a tak jsme se rozhodli pro jednodenní zájezd za těmito poklady barokního sochařství. Náš výlet podpořili i dva zástupci obecního úřadu.

Kuks je vesnice v okrese Trutnov nacházející se v údolí horního toku řeky Labe. Je pozoruhodná unikátním barokním lázeňským areálem se špitálem a bohatou sochařskou výzdobou z dílny Matyáše Bernarda Brauna a sochařským souborem Betlém v nedalekém Novém lese. Všechny tyto barokní poklady nechal postavit majitel panství František Antonín Špork - hrabě v letech 1692-1724. Původně zde bylo postaveno divadlo, závodiště lázeňský dům a domy pro hosty, v letech 1707-1716 špitální kostel Nejsvětější Trojice od architekta Alliprandiho s rodinnou hrobkou a špitál Milosrdných bratří se zahradou. Špitál byl původně určen pro vojenské vysloužilce a jako útulek pro chudé a zestárlé poddané. Obrazy v kostele jsou dílem Petra Brandla. V kryptě se dochoval dřevěný oltář s krucifixem M. B. Brauna. Na terase před špitálem je galerie alegorických soch M. B. Brauna z r. 1715-1718. Na východní straně je 12 soch ctností, na západní 12 neřestí, uprostřed je socha víry a na balustrádě sochy 7 blahoslavení. Originály jsou umístěny v sále špitálu v lapidáriu. Na terase jsou kopie. Bylo velmi poučné vidět toto barokní bohatství na živo, zanechalo to v nás spoustu dojmů a energie pro další studium.

Za studenty Virtuální Univerzity třetího věku sepsala Ludmila Růžková

G a j d e F e s t 2 0 2 0 Slavnosti gajdování

...pod (poh)rouškou korony...

Popravdě bylo to asi trochu bláznivé a také poměrně i dosti náročné v dobách zkoušených světovou covidomanií snahu o obnovení tradic nevzdávat a se snažit uspořádat další mezinárodní dudácký a folklorní festival...

On vlastně tím hlavním hnacím důvodem, proč letošní ročník prostě nehodit jako flintu do žita, vyhodit si nohy na stůl a čekat na to co bude . . .
. . . ..byl nesporně fakt umístění originálu nástroje čtyřhlasých gajde v ořechovském obecním muzeu. Festival podle původního plánu probíhal celé tři dny, tedy 14., 15. a 16. srpna, a to hned v šesti obcích našeho regionu.

A tak jsme celý letošní festival GajdeFest pořádali ve spolupráci s obcemi Omice a Ořechov, které si také rovným dílem rozdělili festivalové dny.

V pátek od osmnácté hodiny probíhalo v Ořechově zahájení v prostorách obecního muzea při příležitosti získání originálu čtyřhlasých gajde do sbírek muzea, žel plán na letní večer v parku nám zhatil silný déšť a zahnal program i návštěvníky do důstojné kryté verze do obecního sálu.

Naštěstí ony dudy nebo gajdy jsou takovým nástrojem, který se docela pěkně umí prosadit i bez zvučení, takže program probíhal podle plánu. V ořechovském sále proběhlo přivítání všech příchozích souborů. K poslechu a k vidění zde byli

1. Dudáci Tryhuci + Gajdůšek – Brněnsko a Podhorácko
2. Soubor Evros – Řecko
3. Moja fujarocka – Slovensko
4. Čípova gajdošská muzička – Valašsko
5. Rovina + Dudáci Tryhuci - Haná
6. Orkestar Aleksandar – Makedonie a Srbsko
7. Gruagah - Irsko
8. David Neckář – Skotsko
9. Petr Velan – Skotsko a Irsko

Chtěl bych tímto poděkovat všem sponzorům, kteří naši společnou snahu podpořili a v neposlední řadě také našim příchozím účastníkům muzikantům, kteří se přechodem hranic vystavovali riziku karantény a vlastně celému skvělému nezištnému týmu dobrovolníků, co nám vypomáhají s organizací a propagací a samozřejmě také i Vám všem, kteří jste přišli! 😉 ..... ale především, a to zejména letos - své absolutně úžasné a statečné ženě Lucii, která dva dny ze tří ač na kapačkách tak úspěšně ustála.

Snad žádný jiný nástroj nevyjadřuje různorodost kultur jako právě dudy. Napříč všemi národy mají své nezaměnitelné místo a vždy odráží jejich cítění ve svém vzhledu i ve svých písních. Dudy byly oblíbeným nástrojem napříč všemi sociálními skupinami od pastýřů, kejklířů, tuláků a žebráků až po královské a císařské dvory a koncertní síně. Tento obdivuhodný nástroj, který se datuje až 5000 let do historie, v sobě nese obrovské poselství, sílu a odkaz našich předků a tak jsme se rozhodli letos pozvat na scénu GajdeFestu poprvé ty nejhlasitější dudy se specifickým ostrým zvukem, které nechyběly v žádné bitvě a proto jsou také přezdívány zpívající zbraň.

Blue Squadron Pipe Band je skupina muzikantů hrajících na skotské dudy a bubny, které jsou pro mnohé lidi asi tím nejreprezentativnějším a nejznámějším zástupcem oné široké rodiny dudáckých nástrojů a musí se nechat, že dokázaly vytvořit neopakovatelné kouzlo skotské vysočiny.

To, že si festival vybudoval svůj pevný a věrný inventář asi není žádnou novinkou a tak i letos nás přijeli účastí podpořit přátelé z řecké obce Javorník - soubor Evros a také Moja Fujaročka ze Zvolena, kteří stáli u zrodu GajdeFestu již v roce 2017.

Nicméně jako organizátory nás nesmírně příjemně překvapila skutečnost, že GajdeFest se stal pro dudáky natolik lákadlem, že k nám dorazili hosté - dudáci ze skutečně vzdálených zemí a kultur a tak jsme na festivalu mohli letos slyšet dudáka až z dalekého karibského ostrova Kuby z města Havany – dorazil Dairel Peréz Santana. Z východního směru k nám přijel zase dudák Konstatnin Bublikov z ruského města Saratov na Volze.

Velmi příjemné setkání bylo i s horňáckou cimbálovou muzikou Romana Sokola a Kuželovskými zpěvalkami, kde si gajdy zahostovaly v pásmu Gajdošsko s gajdami.

Dudáci Tryhuci

OKRAŠLOVACÍ SPOLEK OŘECHOV

Řemesla a služby v Ořechově v době kolem 2. světové války

ZAHRADNICTVÍ ANTONÍN RYŠAVÝ (* 1906 + 1986)
Ořechov u Brna č. p. 203, nyní Sokolská 24

Antonín Ryšavý se narodil 23. května 1906 v Ořechovičkách v zemědělské rodině. Protože měl blízko k půdě a zajímala jej příroda, rodiče jej nechali vyučit zahradníkem. Učil se u pana zámeckého zahradníka Okurky v hajanském zámku. Jeho jméno připadalo legrační zákazníkům, když se jim představil, tak někdy žertem říkali: Já jsem Dýně.

Na hajanský zámek tatínek rád vzpomínal. Hajanský pan hrabě rád cestoval, ale vždycky se vracel do Hajan, kde vládla jeho manželka, která se starala o několik dětí. Před jeho návratem muselo být všechno v zámku v „pucu“, před zámkem ani travička, ba ani „sirka“ na zemi.

Po vyučení pak navštěvoval tatínek ještě mistrovskou školu v Brně Bohunicích, kde si prohluboval znalosti nejen o rostlinách, ale i o školkařství, pěstoval, sázel a rouboval zákazníkům ovocné i ozdobné stromy. Absolvování této školy jej opravňovalo mít ve svém zahradnictví také učně. Měl od svého řemesla všeho trochu, jak to vyžadovali jeho zákazníci. Pěstoval zeleninu, květiny. Vždy v sobotu navečer chodily zákaznice pro kytice na hřbitov. Na pohřby vázal věnce i kytice. Velmi mu přitom pomáhala celá rodina a zvláště manželka, která všechny jeho práce dobře zvládala.

Měli jsme také v Ořechovičkách jednohektarovou oplocenou školku, kde tatínek sadařil. Byla to všechno dohromady těžká práce, někdy mu vypomáhaly i ženy brigádnice. Zahradnickou práci měl tatínek rád, ale přišla kolektivizace zemědělství. Po vzniku JZD v Ořechově a později po vzniku Místního hospodářství (někdy v roce 1959) musel všechno odevzdat, říkalo se tomu znárodňování. Tak skončilo naše zahradnictví.

Zahradnické práce se konaly za každého počasí, když pršelo, tak chodili zákazníci pro přísady a rodičům „pršelo za krk“, jak se říká. Těžká práce se projevila ve stáří na tatínkově zdravotním stavu, Bechtěrejevova choroba jej trápila a špatně chodil v posledních letech. Tatínek zemřel 11. října 1986.

O svoje vzpomínky na rodinný podnik ZAHRADNICTVÍ RYŠAVÝ se s námi rozdělila Marta Soukalová, roz. Ryšavá na výzvu Okrašlovacího spolku v Ořechově.

Za kolem: Antonín Ryšavý s maminkou Marií Ryšavou.

Prusko-rakouská válka a Prajzi v Ořechově

Prožíváme teď, psáno v době koronakrize, docela nelehké období. Málokdo ví, co bude dál, a tak mně to nedá, abych nevzpomněl na dobu, kdy na tom byli lidé ještě hůř. Tenkrát čas ale nakonec všechno zahojil a možná i v dobré obrátil. Je to pro nás už velice vzdálená a zapomenutá historie, nikdo už pořádně neví kdo s kým, proti komu a proč a tak si tu dobu trochu připomeneme.

Tenkrát v roce 1866 se odehrála „ta nešťastná válka Němců proti Němcům“ jak ji dost nešikovně nazval císař František Josef. Příčiny té patálie byly z dnešního hlediska dost malicherné a trochu nejasné a komplikované a tak aspoň stručné vysvětlení. Oficiálně to byl spor o dvě severoněmecká vévodství. Šlesvik a Holštýn, které si Rakousko spolu s Pruskem jen dva roky před tím vybojovali na Dánsku. Ale ve skutečnosti se jednalo o „vyhnání“ Rakouska z Německého spolku. Německý spolek v té době tvořilo asi 60 větších i menších států a státečků, největší byly Rakousko a o polovinu menší Prusko. Spolku předsedal rakouský císař, což Prusové nesli velmi nelibě. Oni a především jejich „železný“ kancléř Otto Bismarck chtěli mít ve sjednoceném Německu jenom Němce. Jenže v Rakousku bylo i mnoho jiných národností a německy mluvící tady byli dokonce v menšině. Krom toho samozřejmě Prusové předpokládali, že v Německu budou šéfovat oni.

Tady malou odbočku. Myšlenku sjednoceného Německa nadšeně přivítali čeští Němci, vstup někdejších zemí Koruny české do Německého spolku považovali za samozřejmost. To, že v tomto prostoru taky žijí Češi a Moravané, nebrali vůbec v úvahu. Jasně to napsaly pražské noviny Algemeine Zeitung: Buď se Češi přizpůsobí a stanou se z nich řádní Němci nebo tady nebudou vůbec.

V roce 1863 zemřel dánský král Frederik. Jeho nástupce Kristian IX se odhodlal k logickému, ale dost nebezpečnému kroku, totiž připojit obě dvě vévodství definitivně k Dánsku. Dánsko, někdejší severská velmoc, odedávna spravovalo Šlesvik a Holštýn, kde ale žila početná německá menšina, a taky byla obě vévodství členy Německého spolku. Německé obyvatelstvo těchto vévodství se proti připojení ostře postavilo a mocnou oporu našlo samozřejmě v Prusku, které ihned pohrozilo vojenským zásahem. Trochu to připomíná spor o Sudety o nějakých 70 let později. Rakousko zdaleka tak bojovně naladěno nebylo, do války bylo spíš vtaženo okolnostmi. Prusko se nijak netajilo tím, že obě vévodství chce připojit k Prusku. A to Rakousko nemohlo připustit, a taky nechtělo, aby to vypadalo, že o věci Německého spolku se stará jen Prusko. A tak co se dalo dělat, Rakušané se postavili po bok svého rivala Pruska. Dánsko se pomoci svých spojenců Anglie a Francie nedočkalo, a i když bojovalo statečně, síle těchto dvou armád dlouho odolávat nemohlo. Jeden konflikt tak rychle skončil, druhý, asi předem připravený, hned začal. Prusové chtěli Holštýnsko od Rakušanů za slušnou částku odkoupit. Ti to odmítli, rozdílné názory byly i na správu dobytých území. Diplomatická přestřelka brzy přerostla v harašení zbraněmi a 17. 6. 1866 skončila vyhlášením války.
Zároveň vyhlásila válku Rakousku Itálie, která pošilhávala po Benátsku. Na italské frontě to Rakousko vyhrálo (u Custozy 24. 6. 1866), ale na celkový výsledek války to vliv nemělo. Snad jen ten, že Rakousko muselo bojovat na dvou frontách a polovina rakouské armády proti Prusům tak bojovat nemohla.

Válka v roce 1866 – to by bylo na dlouhé vyprávění, a tak jen stručně. Prusové vpadli do Čech ze tří směrů. Byla svedena celá řada menších bitev, jako u Jičína, Turnova, Mnichova Hradiště, Náchoda, České Skalice, Svinišťan, Dvora Králové, Rubínovic a Trutnova. Ve všech, krom té poslední, to Rakušané prohráli a utrpěli značné ztráty. Jen u Trutnova dosáhl podmaršálek Ludvik Gablenzl vítězství, i když za cenu velkých ztrát, ale rakouské velení toho nedokázalo využít. Jako příčina pruských úspěchů se uvádí jejich lepší výzbroj – pušky jehlovky. Je to pravda jenom částečně, pušky se nabíjely zezadu a střílely třikrát až čtyřikrát rychleji než rakouské předovky Lorenz. Ale i ty měly svoje přednosti, byly přesnější a měly větší dostřel. Rozdílný byl taky způsob válčení obou armád. Prusové bojovali už modernějším způsobem, pěchota útočila ve volnějších rojnicích, pruský pěšák si mohl i klidně lehnout a střílet vleže. Rakouský pěšák bojoval ve stoje, lehání se považovalo za zbabělost, ostatně jejich pušky vleže pořádně ani nešly nabít. A také útočili v sevřených formacích – tzv. stosstaktik. Tento způsob boje měl možná opodstatnění v minulých válkách, v době pruské rychlopalby už ne. Rakouští generálové, a to ještě ne všichni, se teprve v průběhu bojů učili novému způsobu válčení. Hlavně si postupně pomalu uvědomovali, že méně statečný, ale živý voják, je užitečnější než zastřelený hrdina.

Naděje Rakušanů se teď upínaly k Hradci – Hradec Králové, to je ta pevnost, u níž se válka rozhodne, psaly teď noviny a rozepisovaly se, jaký že je to šťastný plán, Hradec, to že je pevnost nejmocnější, teď ve vojenský tábor proměněná, o tu že se Benedek (vrchní velitel Rakouské armády) opře a Prusům smrtelnou ránu zasadí. – Ale nezasadil. Dne 3. 7. byla u Hradce svedena rozhodující bitva a Rakušané a jejich spojenci Sasové utrpěli těžkou porážku. Jejich další ústup přes Moravu k Olomouci a Vídni se velmi nebezpečně podobal útěku. Došlo ještě k několika menším šarvátkám, největší u Tovačova a Lamače nedaleko Bratislavy. Dne 26. července 1866 bylo v Mikulově uzavřeno příměří a pruská armáda se pomalu začala stahovat na sever. A při té příležitosti část jejich armády „poctila“ svou návštěvou i Ořechov. Zachovalo se nám o tom jakési vypravování pana Antonína Smutného, které sepsal učitel Vašíček.

Tónek, nebo taky stréček kvasničkář, tehdy mladý ženáč, bydlel na samém okraji vesnice. Brzo ráno zaslechl velké troubení a bubnování - to táhli Prajzi. Byl zvědavý a tak „maje voči ještě ve škarópkách a jen tak v podvlíkačkách“ vyšel před dům. V tom ho ale zahlédla jakási pruská šarže a zařvala na něho německy: „Chlape, pojď sem, musíš jít s náma!“ Strýček chtěl utéct, ale vojáci ho chytli a tak jak byl, jen v podvlíkačkách, ho postavili do čela oddílu. Zbytek oblečení mu pak po cestě donesl sousedův kluk. Přišli ke křížku, kde se cesty dělily. Vojáci vytáhli mapu a ukazovali – to je do Střelic, tady k novému mlýnu a tady do Brna? „Jut, also nach Strelicz, marš!“ Strýc měl strach „hlavně z té haňby, že si lidi prstem na ňé bodó vokazovat – to je ten neščastné Tónek Smutné, co k nám te Prajze dovedl.“ A tak vojáky prosil, aby ho pustili, cestu že jim dobře popsal a mapu mají. Ale odpověď byla: „Ný, du muss nach Strelicz mitgehen !“ A tak ho napadlo, že je po cestě trochu potrápí. V jednom místě odbočil do prudkého kopce a vojáci se vším tím vojenským haraburdím a velkým proklínáním se drápali za ním. Ale když vylezli na hřeben, byl na protější straně ještě prudší kopec dolů a pod ním tekla řeka. Velitele to tak rozzuřilo, že zařval: „Ty zatracené chlape, takhle ty vedeš pruské vojáky?“ a přikázal mu vyplatit několik ran lískovkou.

Dál pokračovali kolem mlýna do mírného kopce, pak údolím přišli k myslivně a odtud už viděli Střelice. Tam už armáda byla a tak Tónek myslel, že mu „služba“ skončila. Ale vojáci už věděli, že umí dobře německy a tak ho používali jako tlumočníka při shánění potravy a kvartýrů. Nakonec se mu přece jen podařilo utéct a zamířit k domovu. Už mu zbývalo vylézt jen poslední kopec, když uslyšel koně. Napadlo ho, že to honí jeho a tak se chtěl schovat v koruně vrby. Jenže vrba byla dutá a tak se tam strýček propadl. Hlídka už dávno přejela, ale strýc z vrby né a né se dostat ven. „Hladem a žižňó tade bídně zahenu. Co sem tak zlýho hodělal, že mosím bét tak trestané. Sbohem Julčo, sbohem kamarádi, já tady v staré vrbě homírám a ve vo mně nevíte.“ Takové a ještě horší myšlenky se mu honily v hlavě, zvlášť když na to přemýšlení měl celou noc a ta musela být hodně dlouhá. Teprve ráno uslyšel, že pastýř žene kolem stádo. Sebral síly a dal se do křiku: „Kdo ste dobré, pomužte!“ Mluvících vrb u nás zase tak moc není a tak se zase vylekal pastýř, ale nakonec se přece jen domluvili a pomohl mu ven. Jen tak pro zajímavost jsem zkusil hádat, kudy to vlastně šel. Vojáci táhli od jihu, takže asi od Syrovic. Strýčkova chaloupka byla nejspíš někde poblíž ořechovského kostela. Křížek, o kterém je řeč je asi Holemův, tam se cesty opravdu dělily. Do Střelic mohli ale klidně jít po Véhoně nebo kolem Spáleňáku, ale tam zase chybí ten kopec, do kterého ty vojáky

hnal. A tak si myslím, že je vedl po dnešní pérovce, kde ale tenkrát vedla jen mizerná vozová cesta. Někde poblíž dnešního Husova kamene odbočil doleva do stráně a vylezli na hřeben, co je nad Závistí a tam došlo k té exekuci. Mlýn, u kterého se brodili přes Bobravu, pak by byl Šafránkův, mírně do kopečka je přes velkou louku, co tam dneska je. Údolím vede do dneška cesta, ale je to dost do kopce a nahoře je bývalá myslivna, co se jí do dneška říká Jägerhós. Celé to jeho vypravování dneska vypadá jako docela povedená taškařice, ale jemu do smíchu určitě moc nebylo. Mohl dopadnout hůř než jen s potrhanými šaty – taky se domů vůbec nemusel vrátit.

Nakonec se pruská armáda proti očekávání k civilnímu obyvatelstvu chovala velmi slušně. Ojedinělé incidenty pocházely spíš z nedorozumění. Jiné to bylo s proviantem. Až do bitvy u Hradce postupovala pruská armáda rychleji, než se čekalo a tak jejich zásobovací oddíly nestíhaly. Rekvizice potravin a jiných potřeb, jako koní a povozů, byly pro vojáky nutností a dá se říct, že některé oblasti vojáci doslova vyžrali. Později se jejich zásobování zlepšilo a neustávající vojenský apetýt byl už jen jakousi svéráznou poklonou české kuchyni. Ani Rakousko jako stát nedopadlo úplně nejhůř. Pruský král Vilém a vrchní velitel Moltke sice chtěli obsadit Vídeň, když už jsou skoro u ní a Rakousko potrestat jak se patří. Celkem najisto předpokládali připojení Čech, nebo aspoň jejich velké části k Prusku. Ale Bismarck viděl trochu dál.

Dalšího soupeře a nepřítele viděl ve Francii a pro ten případ chtěl mít krytá záda. Rakousko krom Holštýnska a Benátska o žádné území nepřišlo a asi díky tomu nepatří čeština mezi mrtvé jazyky. Ale muselo souhlasit s rozpuštěním Německého spolku a založením Severoněmeckého spolku, teď už pod vedením Pruska (bez Rakouska), a samozřejmě zaplatit válečné reparace. A tak nakonec na tu válku „Němců proti Němcům“ nejvíc doplatily Čechy a Morava. Krom už zmíněného rabování byly v místech bojů poničená města a vypálené vesnice. A na velké části tohoto území poničená a spálená úroda.

A taky epidemie cholery, která války vždycky věrně doprovázela. Na tu máme i tady v Ořechově vzpomínku. Když se kopaly základy pro nový ořechovský kostel, našel se v místě dnešního bočního vchodu do kostela hromadný hrob a v něm bylo šest koster mužů urostlých postav. Po delším přemýšlení si pan farář Páral vzpomněl, že ty lidi sám pohřbíval. Byli to pruští vojáci, kteří na choleru v Ořechově zemřeli. Kolik bylo civilních obětí, už se nedozvíme. Z celé té války nám nakonec zbyly vzpomínky našich pradědů a hlavně východní Čechy plné pomníků a hromadných hrobů.

Za Okrašlovací spolek Ořechov, Jiří Komínek

Český svaz včelařů, z. s., Základní organizace Ořechov

srdečně zve

na DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ ve včelařském areálu

v neděli 13. září 2020 v době od 10.00 – 17.00 hodin

**Připravena je prohlídka areálu,
včelařská výstava, ochutnávka medů, medoviny
s možností zakoupení, hry pro děti
a bohaté občerstvení.**

**Máte dotazy ke včelaření, rádi byste pomohli přírodě,
včelám a jiným opylovačům?**

Včelaři Vám budou k dispozici.

OŘECHOVSKÉ DIVADLO

Smutek na duši. Překvapení z odchodu nádherného blázna, což je míněno s mírou velkého uznání k životu, který pro nás pro všechny překvapivě skončil dříve, než jsme si představovali.

Schořka, Kotvrdka, Jiřina, Jiřinka, maminka, manželka, babička, výborná ochotnická herečka, nadšený cestovatel a neuvěřitelný dříč. Zkrátka Jiřinka.

Když jsem byl malý, tak mi vrtalo hlavou, co má společného s úmrtím našich spoluobčanů Sbor pro občanské záležitosti. Určitě si mnozí vzpomínáte, jak se z místního rozhlasu po smuteční hudbě ozvalo následující hlášení: „Sbor pro občanské záležitosti a pozůstalá rodina oznamují, že je dne toho a toho na vždy opustil … atd.“ Poté, co jsem se dozvěděl, že je Jiřinka členkou Sboru pro občanské záležitosti a pozůstalé rodiny, to jsem již režíroval Ořechovské divadlo, ve kterém samozřejmě nechyběla, dostalo se mi jejího nadšeného vysvětlení, že jde o fajnový spolek, který nemá s pohřby spoluobčanů téměř vůbec nic společného ba naopak, že především navštěvují staré lidi, dnes se říká seniory, aby jim blahopřáli k jejich kulatým narozeninám. „To by ses Vlastíku divil, jaká jsou to krásná setkání.“ V té době jí mohlo být necelých čtyřicet a mimo svých starostí o svou rozvětvenou rodinu zvládala nejenom sbor pro občanské záležitosti, stíhala své zaměstnání, zpívala ve sboru, hrála divadlo, starala se o pejsky, byla také v obecním zastupitelstvu, jezdila na mopedu, aby byla prostě všude tam, kde se v Ořechově něco šustlo, a kde mohla být k užitku.

Její život byl jako její krásná zahrádka před domkem na kraji Ořechova. Prostě řečeno krása, ale krása, ta dá hodně starostí, dřiny a odříkání. V pravdě řečeno i toho si za svůj báječně prožitý život užila vrchovatě.

Věřte mi, že nikdy nezapomenu, jak si zapisovala do divadelního scénáře noty, které neuměla. Zpívala báječně a skvěle slyšela druhé a třetí hlasy. Její noty však byly tužkou kreslené čárky pod textem písně. Tu jedna výš, tu druhá níž. „To abych věděla, jak kráčí můj hlas," a smála se a s ní všichni na zkoušce. Divadlo byl pro ni život. Vždyť stála na prknech Ořechovského divadla od svých čtrnácti roků. Celý život byla, jak se říká „parádnice". Když se vrátím do svých dětských let, tak rád vzpomenu, jak jsem jako malý kluk jezdil po Ořechově na kole a rozvážel šaty, které šila má maminka ořechovským ženám. Jiřinka, tehdy ještě Schořová, patřila k jejím stálým zákaznicím a šití nových šatů bylo pro ni vždycky obřadem. A tak se není co divit, že jí už od samého počátku zkoušení divadelního kusu zajímalo v jakém kostýmu bude hrát. Mnoho roků jsem jí příliš radosti nedělal, protože hrála stále jen v teplácích, jak s žertem ráda připomínala, ale v posledních létech s nadšením říkávala: „Mohla bych hrát i princezny".

Její jevištní kreace byly vždy zajímavé a nejenom zajímavé, ale i pravdivé a stavěné s možná nevědomou nadsázkou, která byla doslova kořením jejích jevištních postav. Zrovna tak byla jejím životním kořením vášeň pro cestování. Nejenom, že putovala s Ořechovským divadlem po vlastech českých a po Evropě, ale každý rok si dopřála nějakou lahůdkovou výpravu za poznáním. Namátkou vzpomenu Čínu, Severní Ameriku, Portugalsko, Norsko, Irsko, či Irák. Vím, že měla naplánovanou Gruzii, ale ta už jí bohužel nevyšla. Nevadí. Hlavně, že jí vyšel její krásný a bohatý život, který bohužel skončil dříve než její poslední role Babičky v chystané komedii Babička podle Boženy. Říká se, že lidé, kteří rozdávají na jevišti po celý svůj život radost druhým mají nebeskou bránu otevřenu dokořán. Pevně věřím, že již Jiřinka zpívá se svatým Petrem alelujá, zatím co má v chrámu Páně Všech svatých v Ořechově svoji poslední pozemskou děkovačku. Díky za úžasně odvedené životní představení.

Vlastimil Peška, principál

Rychlé Šípy z Oltecu aneb Opereta třetího věku

FOTBALOVÝ KLUB OŘECHOV

Letošní fotbalovou sezonu jsme zakončili již druhým ročníkem velkého turnaje, který proběhl dne 27. června 2020.

Po loňské hojné účasti a spokojenosti jsme i letos uspořádali pro mini, mladší a starší přípravku obdobný turnaj, na kterém se sešlo více jak 200 dětí a pro některé to byly opravdu pestré chvilky plné napětí a odvahy. Zúčastnily se děti ve věku 5-11 let z různých týmů z celého našeho kraje a také jeden tým z Moravskoslezského kraje, a to z Krnova.

Mezi mini přípravkou se blýskl tým Zbrojovky, ale vítězství nebylo zadarmo, nejen tým ořechovských bombarďáků, ale také ostatních 7 mančaftů jim byly velkými soupeři. Dle úsměvů na tvářích, byla všechna prťata spokojena.

Ve skupině mladší přípravky se zúčastnilo 6 týmů, mezi nimi byly děti nejen z Ořechova, Kuřimi, Líšně, ale právě ze zmiňovaného Krnova. Souboje byly vyrovnané, bylo opravdu na co koukat a atmosféra byla neskutečně emotivní.

Obě tyto skupiny svoje umění předvedly během dopoledních hodin, kdy pro ně bylo připraveno nejenom ovoce pro doplnění energie, ale také bohaté občerstvení a tímto bychom chtěli poděkovat za pomoc některým obětavým rodičům od našich dětí.

Ve 13.30 hodin pak vypukl velký boj mezi starší přípravkou týmů Těšan A, Těšan B, Ořechova a Sparty.

Celkové umístění jednotlivých týmů bylo nepodstatné, protože všichni hráči makali na 1000% a byla to úžasná podívaná nejen na hru, ale také na fandící rodiče a trenéry.

Tímto děkujeme FK Ořechov, všem trenérům naší mládeže a také velké díky vedení obce Ořechov za podporu.

A samozřejmě zveme všechny fotbalové fanoušky na zápasy nejen naší mládeže a dorostenců, ale také mužů, které se jistě v následující sezoně nenecháte ujít.

Za FK Ořechov O. Kafrdová a T. Silák

Postup dorostu FK Ořechov do krajské soutěže

Po loňském návratu Ořechovského dorosteneckého fotbalového mužstva na mapu fotbalových soutěží okresu Brno-venkov, obdrželo vedení FK Ořechov nabídku Jihomoravského fotbalového svazu na administrativní postup do krajské soutěže dorostu, kterou po konzultaci s trenéry přijalo. Nabídka na mimořádný postup je podle sdělení zástupců Jihomoravského fotbalového svazu ocenění dlouhodobé kvalitní práce klubu s mládeží a také výkony mužstva dorostu, které při svém premiéře v loňském zkráceném ročníku Okresního přeboru Brno-venkov obsadilo velmi pěkné 6. místo.

Na losovacím aktivu Jihomoravského fotbalového svazu byl dorost FK Ořechov zařazen do I. třídy dorostu, kde se ve skupině B postupně poměří síly s týmy z tradičních fotbalových bašt, kterými jsou např. Znojmo, Miroslav, Rajhrad, Mikulov, Moravský Krumlov, Pohořelice, Tasovice, Křepice, Střelice.

To tedy znamená, že v právě zahájeném ročníku 2020/2021 budou hráči dorosteneckého týmu, který je složen z hráčů z Ořechova a nejbližšího okolí, reprezentovat ořechovský fotbal po dlouhých 20 letech v krajských soutěžích Jihomoravského kraje.

Hracím dnem domácích utkání dorostu FK Ořechov byla stanovena sobota a tímto zveme všechny fanoušky, aby přišli naše hráče podpořit.

Přehled domácích zápasů dorostu v podzimní části sezóny 2020/2021

15. 8. 2020 ve 14:45 hod. FK Ořechov – FC Miroslav
29. 8. 2020 ve 14:15 hod. FK Ořechov – FK Znojmo
12. 9. 2020 ve 13:45 hod. FK Ořechov - TJ Sokol Pohořelice
26. 9. 2020 ve 13:15 hod. FK Ořechov - Křepice/Velké Němčice
10. 10. 2020 ve 12:45 hod. FK Ořechov - Prosiměřice/Práče
24. 10. 2020 ve 12:45 hod. FK Ořechov - TJ Sokol Nosislav

Druhou srpnovou neděli přivítal v prvním kole nového fotbalového ročníku mužstvo ořechovský dorost na domácím hřišti mužstvo z Moravského Krumlova a po skvělém obratu ve druhém poločase si připsalo první historické vítězství v krajské soutěži.

FK Ořechov - FC Moravský Krumlov 4:2 (0:2), branky domácích: Cihlář, Lankaš, A. Ryšavý, Záděra. Sestava Ořechova: Kryštof Lhotecký, Roman Šmíd, Vojta Lankaš, Richard Saleta, Jakub Vaněček, Luboš Franěk (55. min. Jindra Pehal), Šimon Vaněk, Tomáš Mach, Jonáš Vaněk (46. min. Jan Mica), Tomáš Cihlář (88. min. Vojta Capyk), Adam Ryšavý (85. min. David Záděra).

Zdeněk Cihlář, trenér FK Ořechov

TJ SOKOL OŘECHOV

Zahájení činnosti oddílu všestrannosti žen po neplánované pauze

Po dvou a půl měsíční koronavirové přestávce jsme se opět sešly, tentokrát v malé tělocvičně základní školy, abychom se rozhýbaly. Cvičení bylo jednou týdně v úterý. Ve čtvrtek jsme absolvovaly vycházky do přírody. Naší oblíbenou se stala vycházka ke studánce směrem ke Spálenému mlýnu, dále pak jsme navštívily Mokřady, kde jsme pozorovaly přírůstek malých labutí a mnoho dalších, které okolí Ořechova nabízí.

25. června jsme se před polednem vydaly na výlet do Brna. Ve Starobrněnském pivovaře jsme poobědvaly a poté navštívily výstavu korunovačních klenotů **v Letohrádku Mitrovských**. Unikátní výstava ve zcela novém pojetí představovala mistrovskou repliku korunovačních klenotů a původního žezla a jablka Karla IV. Dozvěděly jsme se, že s příběhem klenotů se pojí osudy 22 korunovaných vladařů. Ty jsou představeny exponáty ilustrujícími období jejich vlády. Osvěžily jsme si historii panovníků a se zájmem si prohlédly repliky korunovačních klenotů a zmíněné exponáty.

Další výlet byl naplánován do Třebíče. Z důvodu výluk ve vlakové dopravě jsme nakonec uskutečnily výlet autobusem do **Mikulova.** Prohlídka židovské synagogy nebyla možná, bylo zavřeno. Proto jsme dále vystoupaly k majestátnímu zámku, prošly jsme zámecké nádvoří, prohlédly zámeckou kapli, která je velmi skromně vybavena. Ovšem nádherná zámecká zahrada a krásný výhled z hradeb zámku na celé okolí nás přímo uchvátil.

Na starobylém náměstí jsme poobědvaly a pod podloubím přečkaly déšť a současně se kochaly pohledem na náměstí. Pokračovaly jsme prohlídkou **Dietrichsteinské hrobky**, která se nachází v dolní části hlavního náměstí **v samotném centru** města. Původně zde stával **kostel svaté Anny** z první poloviny 17. století s napodobeninou Svaté chýše (*Santa Casa)* v italském Loretu, který byl však **v roce 1784** značně poškozen požárem. Teprve v polovině 19. století byl přestavěn na hrobku rodiny Dietrichsteinů. V hrobce je uloženo celkem **44 rakví** s ostatky příslušníků rodu. Samotný zakladatel hrobky kníže **František Josef Dietrichstein** je pohřben ve Vídni, v hrobce je uloženo pouze jeho srdce.

Čas ubíhal a už nás čekal návrat. Před odjezdem domů jsme se ještě osvěžily v útulné kavárně. Výlet se nám vydařil a naplánovaly jsme si, že se v září do Mikulova vrátíme a uskutečníme výšlap na Svatý kopeček.

Cesta domů rychle uběhla krásnou krajinou Pálavy.

Naplněni dojmy a zážitky z krásně prožitého dne se budeme těšit na každou další akci.

Tělocvičná jednota Sokol Ořechov přeje všem krásné léto, pohodu, odpočinek, hodně zdraví a životního optimismu a dětem pak úspěšný start do nového školního roku. A v září se opět těšíme na společné setkávání ve cvičebních hodinách i výletech po celé republice.

Svatava Vašicová, Marie Šmídová

SVAZ ZAHRÁDKÁŘŮ OŘECHOV

V letošním roce pracujeme na zvelebení zahrádkářského domku. Průběžně probíhají práce. Dokončila se oprava komínu včetně jeho vyvložkování, provedení, zbourání a nové nástavby nad střechou s ukončením. Proběhla oprava moštárny včetně obkladu stěn a položení dlažby. Pokračují práce na chodníku – pokládání dlažby pro lepší přístup na dopravu ovoce do moštárny. V letošním roce se opět bude konat výstava ovoce a zeleniny. Dne 12. září provedeme sběr vzorků, a to v čase od 14 do 17 hodin. Výstava se pak bude konat **13. září od 12 do 18 hodin**. Děkujeme všem, kteří svými výpěstky obohatili výstavu v loňském roce. Věřím, že se s některými z nich opět setkáme a rádi také přivítáme všechny ostatní, kteří budou chtít své výpěstky ovoce a zeleniny předvést na letošní výstavě.

Krásný zbytek léta i nadcházející podzim přeje za svaz zahrádkářů
předseda Josef Němeček

OREL JEDNOTA OŘECHOV

Pandemie v orlovně

Sotva skončila plesová sezona a začala se všechna sportoviště v orlovně znovu naplňovat, zasáhla do naší činnosti okamžitá, přísná protiepidemická nařízení k zamezení šíření nákazy koronavirem. V polovině března byla vyhlášena opatření, která ze dne na den odřízla nejen veškeré aktivity v orlovně, ale odřízla nás jedny od druhých. Nemusím vypisovat, co vše opatření obnášela, zkrátka, orlovna byla do odvolání zcela uzavřena pro všechno a pro všechny. Vylepili jsme na dveře tabulku o uzavření provozu dle příslušného zákona a rozmístili desinfekční prostředky. Nebyl povolen vstup ani jednotlivcům. Bylo nám to líto.

Naštěstí všichni pochopili závažnost situaci a vstupu se nedožadovali. Nebylo to možné, zažili jsme i kontrolu Policií ČR, když se v orlovně prováděl generální úklid. Netušili jsme, že bude omezení tak dlouho trvat a že bude mít pandemie dopad i do naší činnosti včetně našeho rozpočtu, tedy na příjmy. Omezení pohybu mimo domov všechny vystrašilo. Lidé žili ve stresu a v obavách, jak maličký pavouček – virus, zastaví celý svět. Byla to smutná nuda. Děti a mládež se zabavily a čas strávili u počítače, mobilních telefonů a podobných zařízeních. Většině sport asi nechyběl. Dospěláci zase mohli volný čas, mezi čtyřmi stěnami, využít třeba k přečtení dlouho odkládaných knih a podobných odkládaných domácích činností. V orlovně jsme se snažili využít čas pro práce, na které při provozu nezbývalo. Pořádek na půdě, ve sklepě, ve skladech, zrekultivoval se trávník a zeleň na hřišti, drobné nátěry, opravy nábytku a jiné mimořádné práce v celém areálu.

Když se začala přísná opatření uvolňovat, nedočkavě jsme sledovali, kdy se uvolní provoz tělocvičen a sportovišť. Dočkali jsme se koncem dubna. První naše akce byla pálení čarodějnic za orlovnou. Není divu, že přišlo docela dost lidí.

Dnes už je všechno zase ve starých kolejích, v řádném provozu. Nejvíce sport chyběl partě malého fotbalu a bowlingářům. Nakupilo se hodně odložených soukromých akcí, hlavně dětské narozeniny, které se v době nouzového stavu nemohly konat. Až teď dodatečně se všechno dohání. Přesto se nám zdá, že ještě pořád lidé váhají, jsou opatrní. Raději si léto užívají doma ve vlastních bazénech a při soukromých grilovačkách.

Hlavně, že jsme si všichni udrželi zdraví a zdravého ducha! Teď už máme lepší náladu a snad už obavy pominou. Omezení vzájemného setkávání, zrušení zažitých společenských akcí a hlavně povinné nošení roušek, bylo opravdu pro někoho náročné. Když vzpomínám roušky, tak chci u této příležitosti poděkovat vedení naší obce, že pro občany tak rychle zajistili dostatek roušek a o všechno potřebné se postarali. Poděkování patří také ochotným ženám, které roušky našily.

Hned v prvních dnech, jak to bylo možné, fungovalo naplno i kadeřnictví paní Boženky Dvořákové, které orlovnu oživuje v dopoledních hodinách. Její objednávkový blok „ praskal ve švech“.

Těšíme se už na podzimní a zimní sezonu. Mimo obvyklých sportovních turnajů v malé kopané, volejbale a bowlingu, plánují se i naše tradiční akce pro veřejnost, a to v září pro děti a rodiče sportovní a soutěžní odpoledne Na kolech kolem Ořechova,

v listopadu Posezení u cimbálu a v prosinci Štěpánská taneční zábava. Tímto již všechny občany srdečně zveme. Přijďte do orlovny třeba i jen „na kafé“. Otevřeno denně v podvečer. Individuální rezervace objednávejte na tel. čísle 604 279 906.

Všem přeji hezký konec léta, hodně zdraví s naději, že druhá vlna nákazy koronavirem v tomto roce již nepřijde.

Za Orel Ořechov, Ludmila Krečmerová

P o z v á n k a

Sportovní a soutěžní akce pro děti a rodiče

Neděle dne 13. září 2020 v 15 hodin

Start v orlovně

Na závěr opečené špekáčky a dětská diskotéka

Příspěvky občanů

Koronavirová karanténa zavřela dveře domácností, omezila obchody a na ulicích bylo téměř prázdno. To však neplatilo pro ulici Výhon. Tady pracovníci firmy MIKO v průběhu měsíce března a dubna prováděli generální úpravu. Bagrovali chodníky, kde je položen i optický kabel, dláždili, asfaltovali a naváželi zeminu. Potrápilo je počasí i dýchání přes roušky. Odvedli dobrou práci a výsledkem je ulice s novými chodníky, podélnými parkovacími místy a rozšířená silnice. Na dětském hřišti přibyly prolézačky a celá ulice má nové osvětlení. Nejvíc však upoutají pohled záhony, které jsou výsledkem práce všech zaměstnanců obce, včetně „děvčat“ z kanceláře, pod vedením a za aktivní pracovní pomoci pana starosty a místostarosty.

Výsledek je možno v plném rozsahu ocenit až nyní, kdy narcisy a tulipány vystřídaly hortenzie, růže, kopretiny, plaménky a další květiny.

A jaká je reakce okolí na tuto změnu?

„Ta vaše ulice – to je paráda!“ I nám se líbí. „N“

Mozaiky v Tikovicích - již po osmé

Každý z nás má v životě něco, co k němu patří, v čem vidí smysl. Něco, čím se takzvaně dobíjí, realizuje a někdy i uniká z všední reality. Něco, na co se těší, u čeho relaxuje a čím si zpříjemňuje svůj život. V mém případě jsou to mozaiky. Když mě před více než deseti lety náhodně upoutal plakátek, nabízející účast v kurzu tvorby mozaik, nikdy bych nevěřila, jak moc se mi tato věc dostane „pod kůži“. Zprvu člověk nabírá zkušenosti pod vedením profesionálů - v mém případě u výtvarníka Libora Havlíčka, mimo jiné autora pověstného Čápa, který byl svého času dominantou brněnské ulice Pekařská. Po takovéto průpravě je možné vydat se vlastní cestou.

Proto také v roce 2013 započala tradice Ořechovského setkávání skupiny kamarádů - amatérských výtvarníků a mozaikových nadšenců. Děje se tak každé léto, pravidelně na přelomu července a srpna, kdy se z jednoho dvora před Tikovickým kostelem ozývá po celý týden, rozbíjení dlaždic, cvakání štípaček, družný hovor, hudba a smích. Hlavním smyslem tohoto procesu není totiž pouze vytvoření něčeho krásného, ale i proces sám. Při práci na mozaikách je tak možné rozprávět, filozofovat, smát se i nadávat. Taky ponořit se do sebe a přemýšlet si. U toho si narychlo vařit, uzobávat koláče, popíjet víno, mluvit do práce ostatním a vzácně i odpočívat. Na konci čeká každého mozaikáře velká únava, ale také nepopsatelný pocit při pohledu na celkový výsledek.

O tento pocit se vždy rádi dělíme s našimi příznivci, známými i náhodnými kolemjdoucími na vernisáži, kterou celý týdenní náročný proces vrcholí. Ta letošní, která se uskutečnila v sobotu 8. srpna v podvečer, byla opět úžasnou událostí. Především pro nás – mozaikáře. Bez nadsázky lze říci, že každý z nás čerpá z tohoto zážitku energii ještě dlouho poté, kdy už jsou všechny střepy z dlaždiček zameteny, stoly uklizeny a kleště i kladívka zaslouženě odpočívají zase do příštího léta. Výstavu letošních mozaik je možno po domluvě shlédnout až do půlky září, kdy si je jejich autoři odvezou do svých domovů.

Anna Aujezká a Kamil Majda

Letní ohlédnutí za ořechovskými mokřady

V období jara a léta nabídly ořechovské mokřady tichým a trpělivým pozorovatelům nebývalé představení.

Jak to všechno začalo.

V březnu, stejně jako vloni, přilétli první návštěvníci - **čejky chocholaté**. Dříve běžný druh bahňáků, jejichž stavy dnes dramaticky klesají. Čejka patří mezi nejrychleji ubývající ptačí druhy naší krajiny. Důvodem je ztráta vhodného hnízdního prostředí, především mizení vlhkých luk a zmenšující se rozloha polí, změna způsobu hospodaření na travních porostech a nakonec i jejich lov v západních státech jako potravní delikatesy. Na první pohled vypadá čejka celá černobílá, ale zblízka se zeleně leskne. Poznáte ji i za letu podle pomalého plácavého mávání širokých křídel, která jsou zespodu bílá a shora černá. Čejky jsou výborní letci a při vyrušení předvádí úžasné prvky akrobatického letu s nálety na narušitele.
V době odchovu mláďat srdnatě brání své teritorium před predátory a jsou schopny zahnat na útěk čápa či dravce, pro něž by se malé čejče stalo lahodnou pochoutkou.

Na mokřadech se pohybovalo kolem 20 kusů čejek, 6-7 párů zahnízdilo a vyvedlo mladé.

Česká společnost ornitologická ve spolupráci s pracovní skupinou ČSO pro výzkum a ochranu bahňáků v ČR a Fakultou životního prostředí České zemědělské univerzity organizuje mapování hnízdního výskytu čejek, jehož cílem je získat podrobné informace o stavu hnízdišť, počtu hnízdících ptáků a dalších informací, které mohou přispět k efektivnější ochraně tohoto druhu. Je potěšující, že i ořechovská lokalita se zařadila do seznamu monitoringu čejek chocholatých.

https://birds.cz/avif/obsdetail.php?obs_id=8616002

Čejky hnízdící v ČR zimují v západní a jihozápadní Evropě a západní Africe. Ojediněle se s nimi můžeme setkat během celé zimy.

Postupně se na mokřadech objevili další bahňáci – **vodouš kropenatý**, **vodouš tmavý, vodouš bahenní, jespák bojovný**. Tito ptáci naší krajinou pouze „protahují“, ale nehnízdí. Mokřad jim slouží jako potravní zastávka.

Obrovskou raritou se stal přílet dalšího bahňáka - krtiticky ohroženého a zákonem chráněného **vodouše rudonohého**.

Poznat vodouše rudonohého mezi jinými bahňáky je poměrně snadné. Je to pták v těle asi velikosti kosa s vysokýma červenýma nohama a dlouhým, přímým, u kořene červeným zobákem.

Vodouš rudonohý – dospělý pták s mláďětem

V roce 2020 bylo na 12 mokřadech jižní Moravy monitorováno hnízdění tohoto druhu. Ořechovský mokřad se stal 13. místem, kde zahnízdil a vyvedl 4 mláďata!

Na mokřadech se usadil i malý bahňák **kulík říční** - ptáček velikosti vrabce s typicky černou maskou, černým páskem na hrudi a výrazným žlutým kroužkem kolem tmavého oka. Na zemi rychle cupitá a náhle se zastavuje. I on zde zahnízdil a vyvedl mladé.

Na podzim, kdy bahňáci budou putovat zase zpět na svá zimoviště, budeme doufat, že se náš mokřad na jejich tahu stane místem zastávky v ještě pestřejším druhovém zastoupení.

Dalšími návštěvníky byly 2 páry **poláků chocholaček** - naše běžné potápivé kachny. A nesmíme zapomenout ani na našeho nejběžnějšího vodního ptáka - **kachnu divokou**. Na březích mokřadů bylo možno napočítat až 30 kusů, 3 páry vyvedly mladé.

Velkou pozornost budil pár **labutí velkých** - náš největší a nejtěžší vodní pták. Postavil si hnízdo na jednom z ostrůvků a vyvedl 6 mláďat, jejichž šedohnědé zbarvení přetrvává do druhého roku života. Páru se podařilo odchovat všech 6 mláďat (což není úplně běžné) a celá rodinka pohromadě brázdí vody mokřadů.

Zahnízdila zde a vyvedla mladé i naše nejmenší potápka - **potápka malá.** Na vodě se často potápí a na hladině setrvává jen krátce. Obě pohlaví jsou zbarvena stejně, na kořeni zobáku mají výraznou žlutou skvrnu.

Trpělivý pozorovatel mohl zahlédnout velmi plachou a při náznaku nebezpečí rychle prchající do úkrytu **slípku zelenonohou.** Ptáka velikosti hrdličky snadno poznáme podle červeného čelního štítku a zobáku se žlutou špičkou. Nápadné je pocukávání hlavou a ocasem a bílé znaky na boku ocasu. Hnízdit může i dvakrát do roka. V současnosti pár vodí pět mláďat, zřejmě se jedná již o druhou snůšku.

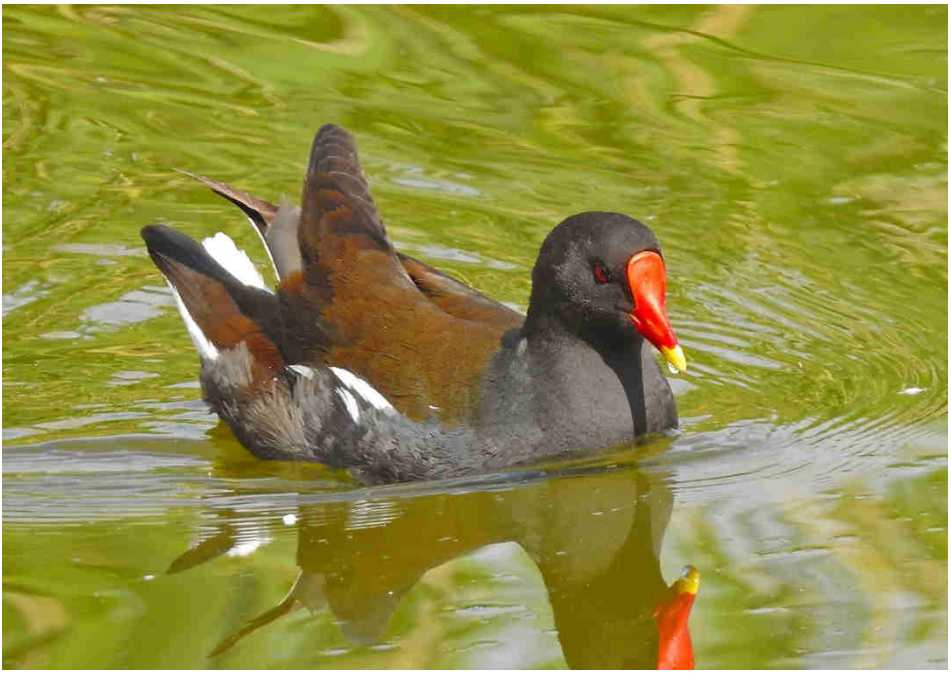

Nebylo možno přehlédnout hlučná hejna **racků chechtavých** zalétávající především v ranních hodinách k mokřadům. Na okolních polích i ve vodě lovili (a loví) **čápi bílí** a **volavky popelavé**.

V přilehlých rákosinách se svým drsným hlasem ozýval **rákosník velký**, největší druh rákosníka v Evropě. V Česku je zvláště chráněn jako silně ohrožený druh. Poněkud lahodněji uchu zněl hlas **rákosníka zpěvného.**

A kdo měl štěstí, mohl zahlédnout na mokřady zalétávající exotické pestrobarevné **vlhy hajní,** hejnka **břehulí říčních** či **rorýsů velkých.**

Druhové zastoupení ptáků je samozřejmě mnohem širší, k doplnění možno zmínit třeba **konipase bílého, konipase lučního, kukačku obecnou, poštolku obecnou, motáka pochopa, káně lesní, krahujce obecného, ťuhýka obecného, koroptve polní** a vzácné, znovu se vyskytující **křepelky polní** a další.

Nepřeslechnutelné byly večerní dalece se nesoucí koncerty různých druhů žab, zejména skokanů. Také užovky obojkové brázdily vodní hladinu a hledaly potravu, zejména žáby a jejich vývojová stádia.

V letošním roce máme vzhledem k nákazové situaci omezené možnosti cestovat za zážitky. Tak si vyjděme třeba na ořechovské mokřady. Vždyť i pozorování „obyčejného“ pestře zbarveného stehlíka balancujícího na bodláku je velká podívaná.

Fotografie uvedené v tomto článku pořídili autoři.

Poznámka:
Vyzýváme občany, aby nevhazovali do nádrží ryby ze svých domácích jezírek. Ty jsou nepřekonatelným potravním konkurentem ptačích návštěvníků živících se stejnou potravou. Navíc do jejich potravy spadají i různá vývojová stádia obojživelníků a mohou zcela ohrozit jejich existenci na mokřadech.

RoBer, LuBer

CHARITA V RAJHRADĚ

Vážení čtenáři,

Oblastní charita Rajhrad je součástí Diecézní charity Brno. Jejím posláním je poskytovat sociální a zdravotní služby a zajišťovat potřeby nemocných, sociálně znevýhodněných, mládeže a rodin v nouzi. Kvalita našich služeb vychází z křesťanských hodnot. Naše poslání výrazně podporují dobrovolníci (jednotlivci či firemní). Další podporu zajišťují sbírky (Tříkrálová sbírka, Koláč pro hospic) nebo forma darů. Hradíme z nich projekty, které přispějí k udržení, zkvalitnění a rozšíření nabídky služeb v regionu. Služby poskytujeme v několika oblastech.

Terénní sociální poradenství – je nová služba zavedená od letošního roku. Je **bezplatná**, terénní. Zajišťuje ji vyškolený sociální pracovník. Ten jezdí přímo ke klientům, kteří se ocitli v tíživé životní situaci. Jedná se nejen o rodiny, ale také o jednotlivce v tísni. Součástí služby je možnost konzultace po telefonu. V rámci charitní záchranné sítě pomáháme i v méně častých situacích (např. pomoc při uplatňování práv, poradenství při vyřizování záležitostí na úřadech, zprostředkování

kontaktů na instituce, pomoc při orientaci v nepříznivé životní situaci s nabídkou variant řešení). Tel.: 547 23 22 23, Mobil: 735 794 187; socialniporadenstvi@rajhrad.charita.cz

Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa – poskytuje kvalifikovanou a důstojnou péči pro klienty v terminálním stadiu života, kdy je již léčba neúčinná. Tak, aby doba, po kterou je pacient s námi byla co nejdelší a strávil ji co nejlépe a bez bolestí. Na léčbu bolesti se specializujeme a dokážeme ji eliminovat; proto je pro pacienta prospěšné přijet včas. Tým odborníků pomáhá také mírnit strach z osamocení a ze smrti. Považujeme za důležité mít dostatek času pacientovi se věnovat.

Tel.: 547 23 22 23; Žádost + elektronická žádost na www.charita.rajhrad.cz

Fyzitoterapie Tel.: 731 124 471; rehabilitace-hospic@rajhrad.charita.cz

Mobilní hospic sv. Jana – vychází vstříc přáním nevyléčitelně nemocných lidí strávit konec svého života v domácím prostředí, obklopeni rodinou. Zásady péče jsou ty samé, jako u lůžkového hospice.

Tel.: 734 435 127; mobilni.hospic@rajhrad.charita.cz

Domácí zdravotní péče – terénní služba, která poskytuje zdravotní péči přímo v domácnostech. Zajišťuje zdravotní ošetření bez nutnosti hospitalizace.

Tel.: 737 220 084; domacipece@rajhrad.charita.cz

Charitní pečovatelská služba – tým pečovatelek každodenně vyjíždí do domovů klientů a pomáhá jim s běžnými denními úkony, které sami z různých důvodů nezvládají.

Tel.: 731 124 470; pecovatelskasluzba@rajhrad.charita.cz

Chráněné bydlení sv. Luisy – pobytová služba pro osoby s demencí. Cílem je co nejvíce podpořit jejich samostatnost a soběstačnost.
Tel.: 731 405 543; chranenebydleni@rajhrad.charita.cz; Jiráskova 1014, 664 61, Rajhrad

Nízkoprahové centrum pro děti a mládež Vata v Židlochovicích – mladí lidé zde mohou smysluplně trávit svůj čas, otevírat témata, o které mají zájem. Organizují se zde workshopy a semináře na aktuální témata. Vše je bezplatné a důvěrné.
Tel.: 739 389 264; vata.zidlochovice@rajhrad.charita.cz; Komenského 38, Židlochovice

Dobrovolnické centrum – pomoc v hospici – kontakt s pacienty, v chráněném bydlení, pomoc v zahradě a při příležitostných pracích…. to vše nám dobrovolníci přinášejí. Nově nabízíme příležitostné dobrovolnictví těm, kteří chtějí pomoci, ale ne pravidelně a ne přímo v Rajhradě. Máme zájem o dobrovolníky, kteří mohou poskytnout službu na dálku a jednorázově (např. administrace, projekty apod.)

Tel.: 736 529 319; dobrovolnici@rajhrad.charita.cz

Půjčovna zdravotních a kompenzačních pomůcek

Tel.: 547 23 22 23; pujcovna@rajhrad.charita.cz

Kaple a duchovní služby Tel.: 734 350 097; dagmar.slizova@rajhrad.charita.cz

Při poskytování služeb spolupracujeme úzce s obecními samosprávami. Naším zájmem je nabídnout pomoc v co nejširší míře a kvalitě. Děkujeme vám za náměty pro zlepšení služeb. Děkujeme všem, kteří naplňování našeho poslání napomáhají.

POVINNOST PODAT PŘIZNÁNÍ K DANI Z NEMOVITOSTÍ

V důsledku revize může dojít ke změně okolností rozhodných pro vyměření daně z nemovitostí. Takovou okolností je např. údaj o druhu pozemku.

Změny údajů o druhu pozemků jsou okolnostmi rozhodnými pro vyměření daně z nemovitostí. Vlastník nemovitostí je tedy povinen za nemovitosti, u nichž došlo ke změnám těchto rozhodných okolností, podat úplné nebo dílčí daňové přiznání na rok následující po roce, ve kterém tyto změny nastaly.

Podle ustanovení § 13a odst. 1 zákona o dani z nemovitostí, je vlastník povinen podat úplné nebo dílčí daňové přiznání do 31. ledna příslušného roku. Pokud tak v zákonem stanoveném termínu neučiní, vznikne mu podle ustanovení § 250 daňového řádu povinnost zaplatit pokutu (závislou na výši vyměřované daně a počtu dní prodlení, vždy však ve výši minimálně 500 Kč). Není-li daň včas zaplacena, je poplatník povinen uhradit také úrok z prodlení podle § 252 téhož zákona.

PŘIZNÁNÍ

k dani z nemovitých věcí na zdaňovací období roku

podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon")

I. ODDÍL – údaje o poplatníkovi daně

107 Příjmení

108 Rodné příjmení

109 Jméno(a)

110 Titul

111 Název právnické osoby

POVINNOSTI VLASTNÍKŮ PODLE KATASTRÁLNÍHO ZÁKONA

Povinnosti vlastníků jsou dány § 37 katastrálního zákona. U revize katastru jsou to zejména povinnosti:

- ✓ zúčastnit se na výzvu katastrálního úřadu jednání
- ✓ ohlásit katastrálnímu úřadu změny údajů katastru týkající se jejich nemovitostí, a to do 30 dnů ode dne jejich vzniku, a předložit listinu, která změnu dokládá
- ✓ na výzvu katastrálního úřadu předložit ve stanovené lhůtě příslušné listiny pro zápis do katastru

Pokud vlastník neplní povinnosti dle § 37 katastrálního zákona, může svým jednáním (a to i pasivním) naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 57 katastrálního zákona.

Informace o nedořešených nesouladech se zveřejňují na internetových stránkách ČÚZK (www.cuzk.cz) prostřednictvím aplikace Nahlížení do katastru nemovitostí.

Český úřad zeměměřický a katastrální

ústřední správní úřad zeměměřictví a katastru nemovitostí

České republiky

REVIZE KATASTRU NEMOVITOSTÍ

Katastr nemovitostí je podle katastrálního zákona zdrojem informací, které slouží vedle ochrany práv k nemovitostem i k celé řadě dalších účelů. Z těchto důvodů je nezbytné, aby údaje katastru co nejvíce odpovídaly skutečnému stavu v terénu, a proto je vlastníkům uložena povinnost ohlašovat změny údajů katastru týkající se jejich nemovitostí.

O této své povinnosti někteří vlastníci nevědí. V řadě případů navíc k neohlášení změny mohlo dojít za předchozích vlastníků. S cílem nápravy tohoto stavu provádí katastrální úřad revizi katastru.

Pokud jste do schránky obdrželi tento informační leták, s největší pravděpodobností byla ve Vaší obci zahájena revize katastru nemovitostí.

ČÚZK

JAKÝ JE CÍL REVIZE?

Cílem revize je dosažení co největšího souladu skutečného stavu se stavem evidovaným v katastru nemovitostí.

Katastrální úřad v souladu s ustanovením § 35 katastrálního zákona reviduje za součinnosti obcí, popřípadě též orgánů veřejné moci (zejména stavebních úřadů, orgánů ochrany zemědělského půdního fondu, orgánů státní správy lesů) a za účasti přizvaných vlastníků obsah katastru se skutečným stavem. Činnosti katastrálního úřadu při revizi jsou upraveny v § 43 katastrální vyhlášky.

JAK SE O REVIZI DOZVÍTE?

Revizi údajů katastru nemovitostí oznamuje příslušný katastrální úřad nejpozději 2 měsíce před jejím zahájením obci, na jejímž území bude revize katastru prováděna. Informaci o zahájení revize zveřejňuje příslušná obec způsobem v místě obvyklým. O probíhající revizi se také můžete dozvědět z letáčku vhozeného do Vaší schránky při pochůzce pracovníků katastrálního úřadu v terénu.

CO JE PŘEDMĚTEM REVIZE?

Předmětem revize katastru jsou zejména zápisy staveb, druhů pozemků a způsobů využití pozemků a typů staveb a způsobů využití staveb. Dále se reviduje průběh hranic pozemků a oprávněnost evidence sousedících parcel stejného vlastníka.

JE NUTNÁ PŘÍTOMNOST VLASTNÍKA?

Neúčast vlastníka není na překážku provedení revize. Obecně je ale v zájmu vlastníka se v případě přizvání revize účastnit, protože taková účast napomůže k lepšímu vysvětlení a k rychlejšímu vyřešení zjištěných nesouladů. Vlastník tím může předejít celé řadě komplikací souvisejících s nedodržením daňových, stavebních, katastrálních a dalších předpisů.

Pokud nejsou zjištěny u nemovitostí ve Vašem vlastnictví žádné nesoulady, revizi katastru ve Vaší obci nemusíte ani zaznamenat.

JAK SE REVIZE PROVÁDÍ?

Zástupci katastrálního úřadu nejprve porovnáním katastrální mapy s ortofotomapou a následnou pochůzkou v terénu zjišťují skutečný stav, který porovnávají se stavem evidovaným. Následně projednávají s dalšími orgány veřejné moci (obcemi, stavebními úřady, orgány ochrany zemědělského půdního fondu, atd.) možné způsoby odstranění zjištěných nesouladů, a to z důvodu minimálního zatěžování vlastníka při získávání potřebných listin.

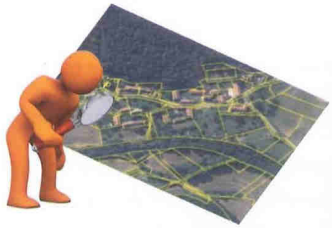

Poté se zástupci katastrálního úřadu snaží vlastníky s bydlištěm v místě konání revize osobně seznámit se zjištěnými nesoulady a projednat s nimi způsoby jejich odstranění. V případě, že se vlastníky zastihnout nepodaří, je zpravidla do jejich domovní schránky vložena pozvánka na projednání nesouladu s návrhem místa a času projednání. V případě potřeby je možné na uvedených kontaktech domluvit s pracovníky katastrálního úřadu jiný termín a místo projednání.

Pokud vlastník není přítomen projednání, a ani si nedomluví jiný termín, nebo se jedná o vlastníka s pobytem mimo území s probíhající revizí, vyzve ho katastrální úřad k projednání písemnou pozvánkou zaslanou na adresu trvalého pobytu.

JAK SE ZJIŠTĚNÉ ZMĚNY PROMÍTNOU DO KATASTRU?

Změny nevyžadující doložení listiny, jako jsou např. vybrané změny druhu pozemku či odstranění zápisu neexistující stavby, se do katastru zapíší z moci úřední, případně na základě potvrzení orgánu veřejné moci. U změn vyžadujících doložení listiny, jako je např. zápis nové stavby, vyzve katastrální úřad vlastníka k předložení těchto listin.

Placená inzerce

INZERCE NEMOVITOSTÍ

Koupím rodinný dům nebo stavební pozemek

Telefon: 604 690 069

✆ 605 578 901

TRADAP **Vám nabízí tyto služby:**

ČIŠTĚNÍ KANALIZACE tlakovou vodou

Čištění kanalizačních přípojek.
Čištění ucpaných odpadů elektromechanickou pružinou.

KOMPLETNÍ SERVIS DOMOVNÍCH PŘEČERPÁVACÍCH STANIC

Servis domovních přečerpávacích stanice, čištění čerpadel, plováků a nádrže. Řešení havarijního stavu ČS - odčerpání odpadní vody fekálním vozem, demontáž/montáž čerpadel, čištění a kontrola funkčnosti čerpadel. Zajištění chodu domácností, budovy a to zapůjčením náhradního čerpadla.

ČIŠTĚNÍ JÍMKY

Využijte vaši starou jímku na jímání dešťové vody, jímku vám dokonale vyčistíme, odčerpáme přebytečný kal v případě potřeby i zrenovujeme pomocí speciální technologie.

MONITORING KANALIZACE

Revize kanalizace a odpadů od DN70 do DN300.
Preventivní prohlídkou kanalizace předejdete nejčastějším závadám jako je ucpání kanalizace pískem, kameny, vlhčenými ubrousky, propadení terénu a zborcení kanalizace,vlhnutí zdiva, ucpání kanalizace tuky.

TRADAP, s.r.o.
Sídlo: Stará pošta 143, Rajhrad

Provozovna: 24. dubna 78, Želešice

Mobil: 605 578 901.
E-mail: tradap@tradap.cz, www.tradap.cz

TRADAP

Realitní kancelář

COLOSEUM®
NEMOVITOSTI

Jiří Nádeníček
realitní makléř
730 525 170

Vaši nemovitost prodáme

RYCHLE | VÝHODNĚ | BEZPEČNĚ

... protože na dobré pověsti nám záleží!

www.rkcoloseum.cz nadenicek@rkcoloseum.cz

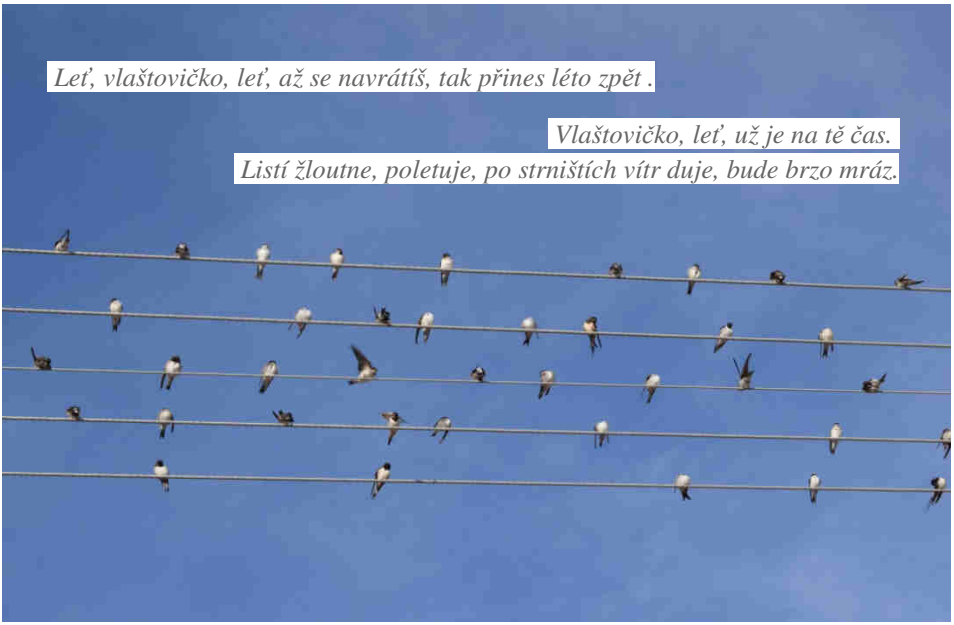

Vlaštovky na ulici Výhon, které se chystají k odletu do teplých krajin

****

Ořechovský zpravodaj vydává:

Obec Ořechov, Zahradní 216/1, PSČ: 664 44, Ořechov, IČ: 00282278
Ev. č. MK ČR E 10132

V roce **2020** Ořechovský zpravodaj vychází celkem 3x.

Distribuce Ořechovského zpravodaje č. 2/2020: od 4. září 2020.

Uzávěrka příspěvků třetího čísla zpravodaje roku 2020: 14. listopadu 2020.

Příspěvky přijímá Obecní úřad Ořechov na e-mailu: **ekonom@orechovubrna.cz**

Délka příspěvků by neměla překročit 1 a 1/2 strany A5. Za správnost údajů uvedených ve článcích Ořechovského zpravodaje odpovídají jejich autoři.

Možnost inzerce:
1 stránka barevná: 1.200 Kč včetně DPH, 1 stránka černobílá: 960 Kč včetně DPH.